

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 37 (764) • RUGSĖJIS—SEPTEMBER 10. • 1964—Donelaičio metai • 15¢ • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. W., TORONTO 3, ONT., CANADA • TEL. 368-6813

Atgijo sienos

Su rugsėjo pradžia vėl atgijo mokyklų sienos, kurios atostogų metu buvo nebylios, tarytum apmirusios. Su grįžusiais mokiniais grįžo ir laikinai nutildytas mokyklinis gyvenimas, o su juo — ir nauji rūpesčiai, kurie auga drauge su amžiumi ir klasesimis. Pirmasis rūpestis — ar būsimieji mokiniai sėkmingai mokslą? Tokiam klausimui kilti duoda pagrindą pastarųjų metų rezultatai. Jeigu ankščiau lietuviai mokiniai, net be anglų kalbos įstoje į vietines mokyklas, lengvai baigė mokyklą ir dargi gana gerais pažymiais, tai dabar, kai anglų kalba tapo, gali sakyti, gimtąja, mūsų mokiniai sunkiau ar visai nebaigia pasirinktų mokyklų. Ypač nemažas skaičius jų klumpa gimnazijose ir universitetuose. Atrodo, jie įsijungė į kanadinio bei amerikiečio gyvenimo tėkmę ir pasisavino vietinio jaunimo linkmę — nesiveržti į augštesnį mokslą. Pvz. Ontario provincijoje 1960 m. iš 262.775 gimnazijos mokinių 88% negalėjo pasiekti universitetų dėl lėšų ar gabumų stokos. Lėšos Kanadoje ir JAV yra svarbus veiksnys, tačiau jis nėra lemiantis. Veržlus ir gabus mokinys randa kelius į mokslą. Daug didesnė kliūtis — nenoras mokytis. Kanados ir JAV jaunimas auga, palyginti, lengvoje sąlygoje, labai dažnai net dideliame pertekliuje. Toks "good time" jaunimas, suprantama, nėra linkęs į studijas, kurios reikalauja kietų pastangų.

Siekiant savojo atžalyno gerovės, pirmiausia reikia pažadinti jo entuziazmą mokslui. Kanados katalikų vyskupai, įsijaudinę nepalankia atmosfera augštesniam mokslui, kasmet skelbia švietimo sekmadienius ir tuo būdu bando paskatinti jaunimą siekti mokslo. Kiek tas jų užsimojimas sėkmingas, statistikos duomenys nerodo. Galima tik spėti, kad labai sėkmingas jis nėra. Pvz. Ontario prov. dar ir dabar išrinkta iš gimnazijų 50% mokinių; anksčiau buvo 60%. Tai rodo, kad mokslas amerikiniam jaunimui nėra idealas. Aplinka yra tokia, kad didvyriškumo aureolė tenka sportininkui, filmo artistui, milijonieriui, o ne mokslininkui. Tai matyti ir atlyginimuose: sporto žvaigždės, ekonominių bendrovių tūzai apmokami šimtais tūkstančių dolerių, o mokslininkai turi tenkintis, palyginti, kukliu atlyginimu, ypač Kanadoje. Viešajame gyvenime mokslininkas ignoruojamas. Jo autoritetas pripažįstamas tik mokslo įstaigose. Jeigu Europoje "Herr Professor" yra didelio respekto titulas, turis pirmiaujančios reikšmės, tai Amerikoje jis tiktai gražus toks nėra. Čia mokslo žmogui tenka daug kuklesnė socialinė vieta. Tokioje aplinkoje, suprantama, ir jaunimas į mokslus per daug nesiveržia. Amerikiečio jaunimo idealai yra kitokie: praktiniai, pragmatiniai. Užtat švietimo vadovai ir eina ta linkme — jie organizuoja tokiame jaunimui prieinamą švietimą. Iki šiol savo idealais ir švietimu išsiskyrė Kvebeko provincija, bet pastaruoju metu ir ji dideliais šuoliais persiorientuoja į praktinį švietimą. Pvz. Vaudreuil stotamas "jaunimo miestas" — Čitė des Jeunes už 9 mil. dol. Jis skirtas neakademiniams, praktiniams — profesiniam švietimui. Tokie "miestai" numatyti dar keliose vietovėse.

Išsiveržti mums iš bendros srovės yra sunku, nes tenka plaukti prieš srovę. Vis dėlto negalima sakyti, kad neįmanoma. Mums dar gyva europinė tradicija, palaikanti entuziazmą mokslui. Jei dėl tremties priežasčių mes patys negalėjome skirti mokslui daugiau dėmesio, tai bent stenkimės tą veržlumą į mokslą perteikti jaunajai kartai. Taipgi turėtume arčiau susipažinti su gyvenamo krašto švietimo sistema, kad tuo būdu galėtume sekti savojo atžalyno darbą ir jam padėti. Negana to; tėvai, bendradarbiaudami su mokytojais, dar gali padaryti daug pozityvios įtakos. Ypač svarbu, kad besimokantis jaunimas, susidėjęs su "good time" draugais, galėtų nesulaukti "bad time". Jau daugeliu atvejų gabūs lietuviai jaunuoliai dužte sudužo kaip ir jų pamėgtos bonkos ir melės. Tiesa, yra ir nesėkmės atvejų: klupo nevienas lietuvis net ir po kietų pastangų. Reikėtų mūsų pedagogams ir tėvams nuosekliai pajieškoti priežasčių pasitarus su gimnazijų ir kolegijų auklėtojais. Galimas dalykas, kad daugeliu atvejų yra stoka metodikos — nemokėjimas panaudoti gabumų ir prisitaikyti prie gimnazijos ar universiteto reikalavimų. Mums svarbu, kad kuo daugiau lietuvių jaunimo prasiveržtų iki universiteto ir jo teikiama akademinė laipsnių. Iš didesnio skaičiaus akademikų galima bus tikėtis didesnio nuosimnio ir lietuviškam reikalui. Vien sporto laimėjimais savo misijos Lietuvai neatliksime. Pr. G.

Lėti politiniai ratai

J. GRIKIS / Mūsų korespondentas Švedijoje

Atostoginių nuotaukų poveikis nelengva ir Jūsų korespondentui sugrįžti į politiką vėlą prie įprastinių klausimų. Nei spauda, nei radijas neduoda paskatų. Visi užsienio politikos įvykiai atrodo blankūs prieš tylią, bet neslepia- mą įtampą, kurią kelia artėjantys JAV prezidento rinkimai. Toji ap- linkybė veikia šiuo metu ne tik švedus. Antai, stambiausio Ame- rikos varžovo SSSR galva iš to su- sinervinimo net vietoje pasidėti negali: dar pavasari palikęs K r e m l i a u s padangtes, Nikita Chruščiovas, tarsi neturėdamas ko veikti, klajoja iš krašto į kra- štą, lyg vėlė be vietos...

Laukia Johnsono laimėjimo.

Karingi šūkavimai prieš Gold- waterį liovėsi, tačiau visa švedų spauda be išimties laukia John- sono laimėjimo. Ypač simpatin- gai sutiktas ir vertinamas demo- kratų viceprezident. Kandidatas Humphrey. Žinoma, būtų sunku atsakyti, jeigu kam ateitų galvon paklausti priežasčių. Simpatijos demokratų kandidatams, lygiai kaip antipatijos respublikoniskie- siams, yra gaivališkos, nemoty- vuotos, bet užtat aiškios, kaip kir- viu nukirstos. Tai gana dėkinga medžiaga psichonanalizės mėgė- jams, kurie galėtų savaip paai- škinti politikos plonybę. Kas pa-

sitenkina paprastesniais ir mažiau raitytai aiškinimais, tas švedu spaudos ir visuomenės nuotaukas Amerikos prezidentinių rinkimų atžvilgiu gali be didelio vargo laikyti nuosirdžiu noru išsaugoti esamą padėtį. Su tuo noru glau- diai rišasi baimė, jog betkoks pa- siektimas gali turėti labai blogų pasekmių. Iš esmės tai grynas konservatizmas, būdingas prasi- gyvenusiems miestiečiams. Šiuo at- veju nusistebėjimą kelia tik toji aplinkybė, kad tas smulkiaaburž- azinis konservatizmas išsagina sa- vo vardo, jį norėtų prisegti savo priešininkui ir save laikyti grie- tu pažangos bei naujovių šalinin- ku...

Savais rinkimais nesidomi

Bet ar gali, iš tikrųjų, degti naujovių noru ir nekantrumu kraštas, kuris šiuo metu jaučiasi iškopęs ir pirmąsias vietas vad. ge- rovės srityje? Konservatizma liu- dija ne tik prieštarausiai užsie- nio politikoje, bet ir vidaus poli- tikos nuotaukos.

Sunku išvaduoti ramesnius pasirošimus parlamento rinki- mams, kaip tie, kuriems dabar ruošiamasi Švedijoje. Jau netoli rinkimų diena — rugsėjo 20-ji, bet niekas nesijaudina. Vienas ki- tas negausus rinkiminius susirinki- (Nukelta 1 psl.)

Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos šeštojo suvažiavimo dalyviai paskaitų metu.

Nuotraukos P. Ažuolo

Darbingas Akademijos suvažiavimas

Jau šeštą kartą išsivijoj Liet. Katalikų Mokslo Akademijos na- riai renkasi į mokslinį suvažiavi- mą Ilgojo savaitgalio proga daug kas pasuko Niujorko link. Jau penktadienio vakare dalis suva- žiavimo dalyvių susirinko į Ford- hamo un-tą registracijai ir nak- vynei. Vasaros atostogų metu, kai nėra studentų, patogų čia apstoti ir svečiams. Lietuvių svečius globojo prof. kun. V. K. Jaskevi- čius ir prof. Vasys.

Pamaldos ir atidarymas

Šeštadienio rytą pirmasis aka- demikų žingsnis — pamaldos Fordhamo un-to bažnyčioje. Jas atlaikė mons. J. Balčūnas. Jau penktadienio vakare dalis suva- žiavimo dalyvių susirinko į Ford- hamo un-tą registracijai ir nak- vynei. Vasaros atostogų metu, kai nėra studentų, patogų čia apstoti ir svečiams. Lietuvių svečius globojo prof. kun. V. K. Jaskevi- čius ir prof. Vasys.

Dabarties švyturiai

Ivadinę paskaitą skaitė Akade- mijos pirm. kun. prof. A. Liui- ma, SJ. Pasak jo, šie akademiniai

Kun. prof. A. Liui, SJ, L. K. Mokslo Akademijos pirmininkas skaito įvadinę paskaitą.

Kun. dr. V. K. Jaskevičius, SJ, Fordhamo universiteto slavistikos skyriaus direktorius, kalba L. K. M. Akademijos atidarymo metu.

suvažiavimai yra prošvaitės aka- demikų darbe. L. K. M. Akademia buvusi dar jauna Lietuvoje, bet kupina gyvastingumo, kuris ne- užgeso ir išsivijoj. Akademia ro- danti tendenciją stiprėti bei aug- ti. Jos atsikūrimo pradžioje buvo tik 60 narių, o dabar — 172, ku- riu tarpe 40 jaunosios kartos. Į akademikus mokslininkus naujai pakelti: dr. J. Girmius, prof. A. Sennas ir dr. A. Damušis. (Tylos minute buvo pagerbti mirusieji: dr. J. Leimonas, prof. Stp. Kolu- paila, mons. prof. K. Saulys. Pa- maldos už juos pirmadienio rytą). Akademijos stiprėjimo ženkl- u laikytinas ir naujasias sum- nymas steigti Romoje Lietuvių Studijų Institutą, kuris apimtų lituanistiką ir religinę kultūrą.

Išdėjinę paskaitas dalyje kun. prof. A. Liui, SJ, pažymėjo, kad neužtenka didžiulius praeities didvyriais, kad reikia naujų švy- turių, kurie šviestų ne tik savo tautai, bet prisidėtų prie pasaulio kultūros suklestėjimo. Paskaiti- ninkas ypač pabrėžė, kad gyvena- me pereinamojo pobūdžio laiko- tarpį. Naujasis laikotarpis būsiųs technikos, materializmo, kovos už žmogaus vertę ir teisingumo įgy- vendinimą metas. Jis būsiųs ko- vos laikotarpis tarp dvasios ir me- džiagos. Bet visa tai esąs Dievo kūrybos tęsinys, vykdomas per žmogų. Baigdamas Akademijos pirm. priminė, kad šis suvažiavi- mas yra suakutvinis — 10 metų Akademijos gyvavimo išsivijoj. Kaip ir lig šiol Akademijos užda- viny — tiesos siekimas visu plo- tu.

Pokalbis su materializmu

Po įvadinės paskaitos, kuri nu- žymėjo bendrą temą visam suva- žiavimui, būtent, mokslas tarp krikščionybės ir materializmo, svarią pilnates posėdžio paskai- tą skaitė jaunas Bostono kolegi- jos filosofijos profesorius dr. Juo-

zas L. Navickas, studijavęs Liu- veno un-te ir baigęs filosofiją Fordhamo un-te. Jis gvildeno te- mą "Vertybių prasmė materializ- mo akivaizdoje". Pirmiausia jis pabrėžė, kad dialogas su priešin- ga pasaulėžiūra yra prasmingas ir naudingas — padeda giliau pa- žinti pačią tiesą. Pokalbis su ma- terializmu šiandieną esąs ypač ak- tualus. Jis aktualus teologui, kad pažintų materializmą galėtų pa- dėti ir kitiems nurodyti jo klaidas, aktualus filosofui, nes padeda tie- sos gilinimo bei pagrindimo ke- lyje. Filosofinis pokalbis su ma- terializmu esąs prasmingas, bet sudėtingas, nes pastarasis preten- duoja į pilnutinį mokslą — pa- saulėžiūrą, kuri viską išaiškintų. Materializmo raktas glūdis me- džiagos ir sąmonės santykiųje. Ma- terialistai esą tebesvarsto klausim- mą: kas apsprendžia žmogaus mąstymą — sąmonė ar medžiaga? Vieni jų mano, kad sąmonė yra medžiagiška, kiti, naujesnieji, tvirtina, kad sąmonė yra medžia- giškumo savybės savybė. Vis dėlto visi materialistai mano, kad sąmo- nės pagrindas esąs medžiagiškas ir kad visos egzistencijos vers- mės — medžiaga. Ypač silpna me- terializmo pusė — vertybės. Jis pripažįsta tik daiktines vertybes, kurios toli gražu negalinčios įprasminti gyvenimo. Gyvenimo tikrovė esanti daug sudėtingesnė savo vertybėmis. Be daiktinių, yra antdaiktinės vertybės, be kurių žmogaus gyvenimo tikrovė būtų nuprasmintą.

Sekcijų posėdžiai

Po pietų suvažiavimo dalyviai (Nukelta 1 psl.)

Prof. dr. A. Saly, L. K. Mokslo Akademijos šeštojo suvažiavimo pirmininkas.

Savaitės įvykiai

CILĖS GYVENTOJAI PREZIDENTU IŠRINKO KRIKSCIO- NĮ DEMOKRATĄ SENATORIŲ EDUARDĄ FREI. Pastarasis gavo 1.404.764, jo varžovai — sen. dr. Alende — 975.310 ir J. Duran 124.764 balsus. Rinkiminės varžybos buvo labai įtemptos — buvo net būkštaujama, kad komunistai, susidėję su socialistais ir kt., gali išrinkti radikalias kairės žmogų dr. Alende, kurio simpatijos Maskvai yra aiškios. Dabar Čilė ir visi, kurie buvo susirūpinę rinkimais, galės lengviau atsidusti, nes išrinktas prezidentas Frei, kuris perims pareigas lapkri- čio 4 d. ir jas eis 6 metus, jau pareiškė stiprinsiąs ūkinę krašto gerovę su JAV pagalba, nors darysiąs socialinių reformų Dani- jos pavyzdžiu. Atnaujinti diplomat santykių su Kuba jis ne- ketina.

Mirusio Italų kompartijos vado P. Togliatti testamentas at- kreipė viso pasaulio dėmesį. Jis buvo parašytas belaukiant mirties ir dabar paskelbtas prieš Kremliaus norą. Jame kriti- kuojama N. Chruščiovo politika, kuri esanti kalta dėl nesusi- pratimų su kiniečiais; atskirų kraštų kompartijos turinčios būti laisvos nuo Kremliaus spaudimo; komunistai turėtų būti lais- vės čempionais, o ne meno ir kultūros pažangos varžytojais; ateistinė propaganda esanti pasenusi ir nenaudinga; su kata- likais esą reikia testuoti pokalbį. Togliatti siūlo nesaukti tarpt. kompartijų konferencijos, nes ji galutinai suskaldys pasaulio komunistus.

N. Chruščiovas jau yra pasiža- dėjęs lankytis Vak. Vokietijoje dar šį rudenį. Tai bus pirmas jo vizi- tas V. Vokietijai.

Kom. Kinijos žinių agentūra, ligi šiol buvusi rytiniame Berly- ne, išsikraustė į vakarinę Vokietį- ją ir apsisistojė Bonnoje.

Graikijos vyriausybė pasiuntė grietoką raštą Kipro salos besi- blaškančiam arkiv. Makarios, kad susilaikytų sprendimo savo salos likimą pats vienas. Graikija nėra patenkinta jo politika su Maskva ir Egiptu, kur jis prašo karinės pagalbos.

Sov. Sąjunga duoda Bulgarijai naują paskolą — 165 mil. rb. Iš viso Bulgarija jau yra išiskoli- nusi sovietams vieną bilijoną 700 mil. rb.

Geriausiai vedami kolchozai yra ne Sovietų Sąjungoje, o Pabaltijo kraštuose. Iš Pabaltijo kraštų ge- riausiai apmokami Estijos kolcho- zų darbininkai. 1963 m. oficia- liais duomenimis, Estijos bau- džiauninko metinė alga siekė ne- toli 600 rb., darbadienų buvo 231; vieno darbadienio vidurkis — 2.56 rb. be jokių kitų priedų, do- vanų ir pan. Pramonės darbinin- kas Estijoje vidutiniškai uždirbo 1963 m. 1.320 rb.

Sov. Sąjungoje pavergtų tautų yra daugiau negu pačių rusų, bet išleidžiamų knygų rusų kalboje yra 82% iskaitant ir visas res- publikas. Pačioje Rusijoje vienas iš 19 rusų priklauso komunistų par- tijai, kitur daug mažiau.

Vengras Sendor Nagy Budapeš- te teismo nubaustas 3 metais kalėjimo už platinimą komunisti- nės literatūros atvežtos iš kom. Kinijos.

Neseniai mirė Šveicarijos min. pirm. maršalas Sarit Tha- narat paliko turto už \$140 mil. Jis buvo valdžioje tik 6 metus ir sukaupė tiek turto. Kartu jis bu- vo ir diktatorius, kuris kaupė tur- tą visom priemonėm.

Vengrijos kardinolas Mindszen- ty buvo apkaltintas, be kitko, slapto valiutos spekuliacijomis ir valstybės išdavimu. Dabar vyr. kom. prokuroras pirmąjį kaltini- mą atšaukė, o dėl antro bus am- nestuotas. Atrodo, kad jis netru- kus bus išleistas į Romą.

V. Vokietijos automobilių eks- portas per pirmuosius 7 mėne- sius pakilo 16% ir siekia 863.854 vienetus.

Popiežiaus sveikinimas Akademijos suvažiavimui

Rugsėjo 5-7 d. Niujorke įvyko LK Mokslo Akademijos suvažiavi- mas, kurį pasveikino ir popiežius Paulius VI per rengėjų komisijos pirm. T. V. K. Jaskevičį, SJ. Raš- tas rašytas š. m. liepos 31 d. Štai jo tekstas pasirašytas Vatikano v-bės sekretoriaus.

Brangus Tėve Jaskevičia, Sventajam Tėvui buvo malonu patirti, kad Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija, įkurta 1922 m., turės savo šeštąjį suvažiavi- mą rugsėjo 5-7 d. Fordhamo uni- versitete Niujorke. Šv. Tėvas pa- vedė man Jo vardu pasveikinti suvažiavimo dalyvius ir palinkė- ti sėkmės.

Lietuvių intelektualų sukurti sambūriai telkti mokslo žmonėm, kurie toliau testų studijas ir plės- tų lietuvių tautos kultūrinę rai- dą, yra Jo Sventenybei didelės paguodos šaltinis. Šiandien bei- veik labiau nei betkada anksčiau

reikia laikytis tų vertybių, kurios yra brangiausios, ypač jei jos yra puolamos iš visų pusių. Lietuvių tauta šimtmečiais kovojo, kad iš- laikytų savo tikėjimą, nepaisyda- ma didelių klūčių, tad šis suvažiavi- mas, siekias plėsti katalikų mokslo įtaką, kelia nuosirdų džiaugsmą. Šv. Tėvas siunčia savo sveikinimus visiems Akademijos nariams bei organizatoriams ir pa- daria melstis už suvažiavimo pasi- sekimą. Jis, visų bendrasis Tėvas, skatina Akademijos narius dar gi- liau įdiegti tuos principus, kurie daro katalikų gyvenimą geresnį ir pavyzdingesnį. Todėl suvažiavi- mo dalyviams ir visiems lietu- viams, kurie šias pastangas re- mia, Jis siunčia savo tėvišką apa- tališkąjį palaiminimą.

Su mano asmeniniais geriau- sioms sėkmės linkėjimais šestajam suvažiavimui — Nuosirdus Jūsų Kristuje A. G. Card. Cicognani.

Palaidotas konsulas J. Budrys

Rugsėjo 1 d. 10 v.v. Roosevelto ligoninėje Niujorke mirė neprikli- tus parašė "Short Economic Out- line of Lithuania" ir savo atsimi- nimus apie Klaipėdos sukilimą. Velionis palaidotas Čikagoj tau- tinės kapinėse, šalia V. Kudir- kos paminklo, kur Budrį šeima jau anksčiau guvo įsigijusi kapa- vietę. Atsisveikinimo žodį tarė gen. kons. dr. P. Daužvardis. Da- niyavo gana gausus būrys tautie- čių. Laidojimu rūpintis buvo pa- buvus paskirtas Lietuvos konsulu-

Niujorke, kuris 1940 m. suteikė jam garbės piliečio vardą. Ten jis parašė "Short Economic Out- line of Lithuania" ir savo atsimi- nimus apie Klaipėdos sukilimą. Velionis palaidotas Čikagoj tau- tinės kapinėse, šalia V. Kudir- kos paminklo, kur Budrį šeima jau anksčiau guvo įsigijusi kapa- vietę. Atsisveikinimo žodį tarė gen. kons. dr. P. Daužvardis. Da- niyavo gana gausus būrys tautie- čių. Laidojimu rūpintis buvo pa- buvus paskirtas Lietuvos konsulu-

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Adresas pakeičiamas — 25 ct.

Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Pasaulio lietuviai dėkoja

Užbaigus Š. Amerikos lietuvių krepšinininkų žygį Australijoje, PLB-nės valdyba, išreikšdama viso laisvojo pasaulio dėkingumą, savo viešame rašte sako:

“Pirmiausia PLB valdyba nori padėkoti jauniems Amerikos lietuvių sportininkams, kurie su pasiaukojimu nepagalėjo laiko, pastangų ir valios šį malonų, sunkų ir tolimą žygį paversti tikru lietuvišku laimėjimu, visur parodę tikrą sportiškumą, puikų žaidimą ir pavyzdinį laikyseną. Tai patvirtino visos mūsų gautos žinios iš spaudos, organizacijų ir pavienių liškių.

PLB valdyba lygiai dėkoja šios krepšinio rinktinės treneriui Vytautui Grybauskui, išvykos vyr. vadovui ir organizatoriui V. Adamkavičiui ir krepšinio teisėjui dr. Gaškai, pavadavusiam išvykos vadovą grįžimo laikotarpį.

Si didelė išvyka, susijusi su jos organizavimu ir stambiomis išlaidomis, nebūtų buvusi įmanoma be eilės kitų organizacijų ir pavienių asmenų pagalbos.

PLB-nės plotmėje išvyką organizavo Amerikos FASKO lietuvių rinktinės išvykos ir Australiją organizacinis komitetas, talkinamas JAV LB, Kanados LB ir Amerikos bei Kanados lietuvių visuomenės, bendradarbiaujančių su Australijos lietuvių bendruomenės krašto valdyba, Australijos lietuvių Fizinio Auklėjimo ir sporto valdyba bei Feder. Australijos Krepšinio Sąjunga. Jiems visiems priklauso mūsų padėka, ypač Australijos lietuvių Bendruomenės krašto

AFRIKIEČIAI IR PABALTIEČIAI

Bonnoje veikia tarpt. komitetas krikščioniškajai kultūrai ginti. Jo vokiečių sekcija savo leidiniuose dažnu atveju paskelbia informaciją apie padėtį Pabaltijio valstybėse. Šiais metais Lietuvai buvo skirti savaitiniai “Rundbrief” nr. 6, 23 ir informacinis biuletenis nr. 7.

“Rundbrief” nr. 6 nurodyta, kad atominės gresmės amžiuje pasaulis pamišta apie įvykius prieš 23 metus. Dėl to esą būtų galima pateisinti švedus, kuriuos nuo Lietuvos skiria 400 km nuotolis. Tačiau kai dėl daugiausia 6.000 km atstu gyvenančių afrikiečių protestuojama gatvėse, jau tenka daryti priekaištus ir švedams ir vokiečiams bei kitiems kraštams. Biuletenis baigia šiais žodžiais: “Lietuviai ir jų kaimynai tikisi, kad istorijoje pasirodys labiau veiksmingos kitos dinaminės pajėgos, negu prieš žmonių dvasią nukreiptas teroras ir ateistiniai prietariai”. Tas pats ko-

miteto leidžiamas “Rundbrief” š.m. 28 nr. straipsnyje “Baltijos jūra nėra raudonoji jūra” iškėlė geresnės informacijos apie padėtį Baltijos jūros erdvėje reikala. Biuletenis reikalavo, kad toje erdvėje gyvenančioms ir sovietų okupuotoms tautoms turi būti pripažinta laisvo apsisprendimo teisė.

Bruselis. — Pradėti pasitarimai tarp didžiųjų Europos automobilių fabrikų: Volkswagen, Renault ir Fiat. Siekiama specializuojasi automobilių dydžių ir kainų ribose; tuo nori atlaikyti konkurenciją amerikiečių gamybos.

Mirtys nuo vabzdžių. — Dr. H. Parrish, Missouri universiteto profesorius, paskelbė, kad per 1963 m. J.A.V.-bėse 124 asmenys mirė nuo bičių įkandimo, 94 nuo gyvačių, 69 nuo širšių ir 63 nuo “juodosios našlės” vorų.

Vaitiekūno ipėdinį kun. V. Martinkū — malonų ir vaišingą šeimininką. Seniau jis buvo garsus stovyklų organizatorius ir dainininkas su gitara. Laiką pasikeitė — vietoj gitaros atsirado parapija. Pradžioje buvo paskirtas administratoriu, vėliau — pilnateisiu klebonu. Dabar jis visą širdį atiduoda parapijai. Jam talkina kun. prof. Jurgaitis, dominikonas, dėstąs Providence kolegijoje. Anksčiau jis buvo drausmės prefektas, dabar — svetimų kalbų skyriaus vedėjas. Gimęs Bostone, bet labai gražiai ir taisyklingai kalba lietuviškai. Jis apylinkės jaunimo tarpe, atrodo, plačiai žinomas. Tie, kurie mokėsi Providence kolegijoje, pažįsta “Fathier Džorgelaitis”, ypač išdykeliai. Pz. vienoj valgykloj prie mūsų grupės neprašyti atsisėdo du jaunuoliai amerikiečiai. Vienas jų tarnavęs leitenantu JAV kariuomenėje ir buvęs Vokietijoje. Kai užsiminė apie Tėvą Jurgelaitį, leitenantas atstojė ir tarė: “Pasakykit jam tik mano pavarde Terry McCarthy, jis prisims mane... Vėliau paaiškėjo, kad tai vienas buvusių kolegijos išdykelis.

Vasarotojų spiečiai

Nemažą dalį vasarojančių tautiečių su-
traukia Cape Cod. Mat, daug kam patinka čia
gana šiltas jūros vanduo. Osterville'j yra net
keli lietuvių vasarnamiai: Osterville Manor
— J. Kapočiaus, Audronė — Jansonų, Nida,
Meška, Banga... Sezone metu visi vasarna-
miai pilni. Jei kas atvyksta iš anksto neuži-
sakęs, dažnai nebegauna kambario. Tie vasa-

Kas pasiduoda, kitų nepraturtina

Europos lietuvių studijų savaitės darbai

J. GRIKIS

lygomis. “Iš pasidavėlio dvasinės naudos niekam nėra” — sakė jis ir pabrėžė: “Kas pasiduoda, kitų nepraturtina, tik save ištuština”...

Literatai ir istorikai

Visuomenės filosofo žvilgsniu mūsų tremties idėjų raidą vertino mokyto. V. Natkus, plačiau susto-
vęs ties mūsų filosofų Maceinos ir
Girniaus minčių sklaida. Pastaru-
jų 25 metų lietuviškąją litera-
tūrą ir jos vertybes apžvelgė dr.
J. Grinius.

Kitose paskaitose buvo liečia-
mi labiau specialūs klausimai.
Bonnos univ. prof. dr. Z. Ivinskis
apibūdino dabartinę liet. istorio-
grafijos būklę. Meno istorikas ir
tyrinėtojas dr. P. Reklaitis nu-
švietė, ką ir kaip dirba vokiečių
institutai Rytų Europai tirti. Lie-
tuvos pasiuntinybės prie Sv. Sos-
to sekr. S. Lozoraitis, jr., padarė
tarptautinės padėties apžvalgą ir
nušvietė iš jos kylančius užda-
vinius.

Jau tradicija tapo europinės
studijų savaitės turėti užjūrinį
svėčių ne tik pasyviais dalyviais,
bet ir paskaitininkų tarpe. Šiemet
tai tradiciją pratęsė Worcesterio
Sv. Kryžiaus kolegijos prof. V.
Mantautas, kuris kalbėjo apie
dvasines nuotaikas, kuriose mo-
kosi, birsta ir kuria mūsų tautie-
čiai JAV V-se.

Sutelktinė paskaita

Nueitiam tremties dvidešimt-
mečio keliui apžvelgti buvo skir-
tas simpoziumas, kurį pravedė
šios savaitės programos vadovas
dr. K. Čeginskas, talkinamas ke-
turių europinių sostinių atstovų:
mokyto. Baublio (Londonas), dr.
J. Lingio (Stockholmas), S. Lozo-
raitio, jr. (Roma) ir kun. J. Pet-
rošiaus (Paryžius). Diskusijose
dalyvavo visa eilė kalbėtojų, ku-
rių nuomonės dėl ateities pasida-
lino: vieniems atrodė, jog užtek-
tų viską testų, kaip lig šiolei; kiti
reikalauja geriau planuoti ateities
darbus.

Šalia grynai studijinės dalies,
kuri buvo kiek perkrauta, kiek-
vieną rytą vyko katalikų ir evan-
gelikų pamaldos, kurias tvarkė
dvasios vadai — kun. V. Kalec-
kis ir mokyto. F. Skėrys.

Zuvusiųjų prisiminimas

Penktdienio popietis ir vaka-
ras buvo paskirti ypatingam Tė-
vynės prisiminimui. Prie vėlavos
aikštelės, pagal Karo muzėjaus
sodelio apeigas, pagerbti žuvusie-
ji už Lietuvos laisvę. Aidint karų
invalidų maršui, žygiavo išsirikia-
jus jaunimas tautiniais drabu-
žiais. Kalbėtojas dr. Čeginskas iš-
kėlė laisvėje gyvenančiųjų parei-
gą gerbti žuvusiųjų atminimą ir
prilygino šiandieninę Lietuvą
partizanų motinai, kuri turi tylė-
ti, kad išsaugotų kitus savo vai-
kus laisvės kovai. Kaip dovana
Vasario 16 gimnazijoje besimo-
kančiam jaunimui, savaitės daly-
vių vardu buvo vėlavos aikštelė-
je įbertas žiupsnelis žemės, gau-
tos iš Lietuvos nuo Nežinomo Ka-
reivio kapo.

Buvo pagerbti ir gyvieji tautos
veteranai: Maž. Lietuvos Tarybos
pirm. E. Simonaitis ir savanoriai
kūrėjai p. Kundrotas ir ats. mjr.
P. Gudelis. Savanorių garbei stu-
dentas A. Lingė perskaitė Gude-
lio straipsnį apie Š. Lietuvos par-

tizanus Nepriklausomybės kovų
laikais. Pokario laisvės kovotojai
pagerbti visų sudainuotomis par-
tizanų dainomis. Susijaudinę da-
lyviai išklause dviejų, neseniai iš
Lietuvos atvykusių, sesučių stu-
denčių padainuotas dar negirdė-
tas džiukų partizanų dainas.

Artistai, sueigos, prašymai

Studijų savaitė užbaigta, talki-
nant menininkams. Kiello dramos
teatro artistė A. Eretaitė paskai-
tė ištrauką iš Donelaičio “Rudens
gėrybių”. Jaunas pianistas A.
Šmetona iš JAV visą valandą ža-
vėjo puikiai išpildytas klasinės
muzikos kūrinius.

Savaitės metu įvyko Vokietijos
ateitininkų sendraugijų metinis
susirinkimas, Europos LF bičiū-
lių 12-ji konferencija. L.K. Moks-
lo Akademijos centro valdybos
sekr. prof. dr. T. Rabikauskas,
S.J. pravedė akademijos narių po-
sėdį.

RAUDONŲJŲ BLOKE ARTEJA SKILIMAS

J. G O B I S

Maskva rengia 26 komunistų
partijų konferenciją. Pakviestas
ir Pekingo atstovas. Ta konferen-
cija turėjo išspresti Maskvos ir
Pekingo komunistų vadų kvi-
rimą ir tuo grąžinti vienybę pasa-
uliniam komunistų koncertui. Pe-
kingas atsakė garsiu “ne”. Tas jo
“ne” susideda iš 12.000 žodžių —
kaltinančių ir grasinančių. Pa-
grindinės Kinijos komunistų są-
lygos Maskvai yra tokios:

1. N. Chruščiovas turi pirmiau-
sia padaryti viešą atgailą, prisipa-
žinti, kad jo politika klaidinga ir
atsižadėti visokių pretenzijų į va-
dovavimą pasauliniam komuniz-
mui.

2. 26 kompartijų konferencija
turi būti atidėta bent iki ateinan-
čių metų, o pasaulinė kompartijų
viršūnių konferencija turi būti
atidėta neribotam laikui.

3. Nutarimai turi būti daromi
vienbalsiai; tuo būdu Pekingui
tektų veto teisė.

4. Antimaskvinės kompartijos
turi būti įsileistos į dalyvavimą
konferencijoj, jei bus prie tokios
konferencijos šaukimo prieta.

Taigi Pekingo sąlygos bei užimta
pozicija primena nusikaltėlį, ku-
ris sutinka stoti prieš teisną su-
sąlyga, kad teismas pirmiausia
nutars, kad tas įstatymas, kuriuo
nusikaltėlis teisišamas, yra klaidin-
gas, kad byla bus metams atidėta
ir kad kaltinamajam bus pripažin-
ta teisė vetuoti teismo sprendi-
mą. Aišku, kad tokios Pekingo
sąlygos Maskvai nepriimtinos.
Kaip matyti, tokiu atsakymu Pe-
kingas duoda Maskvai suprantį,
kad Mao Tsetungas neatvyks į 26
kompartinių viršūnių konferenci-
ją, Chruščiovo šaukiamą “ideolo-
giniam” kvičimui tarp Maskvos
ir Pekingo išspresti.

Chruščiovas ilgai galvojo apie
tokios viršūnių konferencijos su-
šaukimą, kad tuo keliu būtų iš-
spręstas aštrus Maskvos ir Pekin-
go “ideologinis” ginčas, nes jei
tas ginčas nebus išspręstas, pa-
sauliniam komunistų sąjūdžiui
gresia skilimas. Kiniečiai komu-
nistai neturėtų norėti tokio skili-
mo, betgi iš ligišlinės Pekingo
taktikos prašosi išvada, kad Mao
Tsetungui labiau rūpi kiniečių
nacionaliniai interesai, negu pa-
saulinė komunizmo vienybė. Jis
žino, kad Kinija savo gyventojų
ir komunistų skaičiumi yra dides-

Netoli šimto dalyvių pasirašė
Sv. Sostui specialų padėkos raš-
tą, kuriame taip pat prašoma
įvesti Vatikano radijo liet. pro-
gramos pakartojimus.

Rengėjai, sveikintojai, dalyviai

Tai buvo tikra kultūrinio dar-
bo rugiapjūtė, pareikalavusi ne-
mažai prakaito iš jos rengėjų, iš
kurių atskirai tenka paminėti mo-
kyto. T. Gailių ir A. Grinių.

Savaitę sveikino VLIKO VT
vardu dr. P. Karevilius, PLB kultū-
ros tarybos pirm. prof. dr. J. Pu-
zinas; savo dalyvavimu į pager-
bė PLB Vokietijos kr. valdybos
vicepirm. ir Vasario 16 gimn. dir.
kun. B. Liubinas, LRK valdybos
pirm. J. Norkaitis, Maž. Lietuvos
Tarybos pirm. E. Simonaitis, Vo-
kietijos liet. kat. misijos vedėjas
T. Bernatovas, OFM Cap., Londo-
no liet. klebonas T. Matulis, MIC,
Paryžiaus liet. kat. misijos vedė-
jas kun. J. Petrošius ir kt. Viso
buvo apie 150 dalyvių iš šešių V.
Europos ir trijų užjūrio kraštų.

Uždarant savaitę buvo pareikš-

Daugeliui dabar Dirbtiniai Dantys

malonesni
FASTEETH, malonus šarminiai (be rūgšties)
milteliai, daug geriau išlaiko dirbtinius dan-
tus. Valgyti ir kalbėti daug patogiau tik trup-
telį uždukinus FASTEETH miltelių. Nesijus jo-
kio kaučuko skonio bei sulipimo į ausmę. Pa-
neikins “plėkštelę kvapą” (dantų kvapą). Re-
ikalaukite FASTEETH kiaušienės cheminį ge-
minių parduotuvėje.

ne negu visos kitos kompartijos
į krūvą sudėtos ir iš istorijos ži-
no, kad Rusija yra iš Kinijos
ginklų atplėšusi nemažus žemes
plotus, kuriuos Mao Tsetungas
norėtų grąžinti Kinijai. Be to, Pe-
kingas šaukia afroaziinių valsty-
bių konferenciją, į kurią nenori
įsileisti Sovietų Rusijos: ją laiko
Europos valstybe, kuri yra smur-
to pavergusi didžiulius Azijos plo-
tus — Sibirą ir vidurinę Aziją,
kuri čiaistinais laikais buvo Tur-
kistanu vadinama — ir juos ko-
lonizavus. Einant šaltam karui
tarp Rytų ir Vakarų, sovietų dip-
lomatai ir spauda nuolat prikiša
Vakarams kolonizaciją, o Vakarai
nedrįso Maskvai užimti mazo-
lijo ir pasakyti, kad rusai Azijoje yra
kolonistai tikra to žodžio prasme.
O Pekingo propaganda vadina

daiktus jų tikru vardu: Rusijos
nuosavybės Azijoje — tai jų ko-
lonijos, kaip Indija, Burma, Cei-
lonas buvo britų kolonijos. Prieš
I D. karą Londono ir Peterbur-
go santykiai buvo itin rezervuoti,
nes Londonas turėjo pagrindo
įtarti, kad Rusija per Afganista-
nų rengiasi savo imperiją plėsti
į Indiją, bet I D. karas tą įtampą
pašalino...

Grįžtant prie dabartinių Mask-
vos ir Pekingo aktualijų, tenka
priminti, kad kairiųjų vakariečių
stebėtojų nuomone, iš dabartinio
Maskvos ir Pekingo trynimosi gali
pasauliniame komunistų sąjū-
dyje atsirasti trečias blokas —
neutralityjū. Įžiūrima, kad Kuba
ir Rumunija norėtų atsistoti ant
tvoros, skiriančios nuo prorusi-
škų ir prokinietišku grupių, ypač
jei prieitu prie atviro konflikto
tarp Sov. Sąjungos ir komunisti-
nės Kinijos.

Rusų jūrininkai Kanados uoste

Linksni vieno mūsų tautiečio susitikimai ir nutikimai

Nedidelis sovietų laivas atplau-
kė į uostą. Įgula gavo savo pus-
metinę algą kanadiškais doleriais.
Kapitonas, politrukas, du karininkai
— šturmanas ir kapitono
“draugė” (oficialiai — kelnerė)
nutarė nieko už tuos pinigus Ka-
nadaje nepirkti, bet vietoj to
bent vieną vakarą kaip reikiant
išgerti. Pinigo iš viso turėjo 220
dol., laiko — vieną vakarą. Ka-
dangi jie taip nutarė, nuvedžiau
juos į vieną geresnių naktinių
klubų.

Įeinam ir randam sėdinčią pa-
dorią publiką — kanadiečius.
Groja mažas orkestras. Mums
ėjus, visi ir mus sužiuro. Nenuos-
tabu, rusų apranga — kaip DP
1945 m. pavasarį. Užsakiau “hai-
bolių” (rum & coke). Rusai išgėrė
ir pasakė, kad vandens nemėgsta.
Pradėjo gerti “straight”. Po tre-
čio stiklo politrukui pasidarė blo-
ga — liko ženklai ant staliuko ir
ant kilimo. Rusai su kelneriu ap-
šluostė vietą, kanadietis soferis
politruką išvežė atgal į laivą, o
mums toliau “linksminomės”. Šio
uosto naktiniuose klubuose te-
galima gerti — niekas nevalgo.
Bet rusai pradėjo reiklauti “za-

kuskos”: keptų bulvių ir keptų
vištos kojų. Išprašiau šeimininką,
kad jiems tą pagamintų. Atneša
ką užsakėm. Kanadiečiai nustojo
žiūrėti į orkestrą ir dainininkę:
visi jie žiūri tik į mūsų staliuką.
Rusai, pamatę vištos kojas, susi-
jauinę šaukia “Kurinje lapki!”
ir kaip akmens amžius žmonės
pradeda jas graužti. Vienas štur-
manu buvo apie 5’4” ir svėrė
apie 230 sv. Jis griebė iš kelnerio
rankų lėkštę su riebiai keptom
bulvėm. Nelaimė! Iškrito jam ta
lėkštė iš rankų, o riebios bulvės
ant kilimo. Panikoj sturmas štur-
manas pradėjo kaip meška kojom-
mis ant bulvių šokinėti ir stenė-
ti. Kilimas, aišku buvo visai su-
terštas. Tada rusai paprašė ma-
nės surasti kitą staliuką, nes, gir-
di, jie nepratę sėdėti tokioje
“kiauclidėje”. Nuvedžiau į kitą ga-
lį klubo, ir toliau vaišiuomės.

Po kurio laiko sturmas šturmanas
užsimanė nueiti prausyklon. Bet
prausykla apacioj — reikia
nuplūpti kokias penkiolekia laipte-
liu. Sturmas nenuplūo, o nusirito.
Tebuvo girdėti dūslus “bump”.
Iš to supratom, kad jis kelia su-
radę. Grįžta atgal laikydamas
kazką rankoje ir susijaudinęs ro-
dinėja kitiems rusams. Jie tą
daiktą čiupinėja, žiūrinėja ir pa-
galiau klausia mane, kas tai yra?
Tai buvo apvalus, baltas dezinfek-
torius — “deodorant”. Šturma-
nas įsikio į jį kišenę ir sako:
“Vežiū namo kaip suvenyrą”. Ma-
no rusai jau gerokai “prisipylė”.
Prašo manęs, kad pasaukčiau prie
staliuko vieną iš orkestro narių
— negrą gitaristą. Jis prieina, ir
jie pradeda jį bučiuoti, jo gailė-
tis: “Mes žinom kaip nežmoni-
kai čia su jumis elgiasi.” Vargšas
(Nukelta į 7 psl.)

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDIŽAGĄ —

sutraukiančią hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga,
įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir
pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbėjęs tyrimų institutas atrado
nepatvirtintą gydomąją medžiagą, suge-
bantią sutraukti hemorojus be skaus-
mo. Ji per keltą minučių sumažina
niežėjimą ir nepatogumus bei pagrei-
tina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimų atvejais, švelniant
skausmams, įvykdavo hemorojų susi-
traukimus.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai
būdavo toki nuostabūs, kad šis pa-
reijimas tėsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomą-
ją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai
padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir su-
žadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo
bei lazdelės formose “Preparation H”
vardu. Prašykite visose vaistinėse. Ga-
rantuota — arba grąžinami pinigai.

Ten, kur juda lietuviai

ISPŪDŽIAI APLANKIUS KAIKURIUS LIETUVIŲ CENTRUS JAV

Kanauninkas pasakoja

Žodžio kanauninkui netrūksta — jis lie-
sia kaip iš gausos rago. Be to, jis, matyt, pa-
stebėjo, kad jo svečiai kalbamu nepasizymi ir
linke daugiau klausyti...

Pasakojo jis savo atsiminimus, kurie jo
lūpose darosi tokie gyvi. Pavyzdžiui, kad ir
kultūriniai vakarai pas S. Čiurlionienę. Taip
ir matai šeimininkę prie telefonų ragelio in-
formuojančią kalbininką Jablonskį apie svar-
stomą rašybos reformą... Kai viskas buvo nu-
statyta, girdi, atsirado grupė kultūrininkų,
kurie reformą laikė nepakankama, nepilni-
na ir torpedavo:ėjo į ministerijas, į preziden-
tūrą ir ten įtikino pareigūnus nesutikti su re-
forma. Planas pavyko.

Arba štai Salomėja Nėris. Apie 1931 m.
jau ji buvusi komunistuojanti. Draugai, gel-
bėdami ją, atsiuntė į Sv. Kazimiero dr. ja. Per
kan. V. jai buvo duota darbo — versti gro-
žinės literatūros kūrinius. Taip ji išvertė Han-
del-Mazetti ir kt. religinio pobūdžio dalykus.
Tada ji sakė: “Dabar man Jėzus pasidarė ar-
timesnis.” Visdėlto S. Nėries išgelbėti, kaip
parodė vėlesniais metais, nepavyko. Esą ji kal-
tinusi krikščionybę, kad ji nekovojanti už
vargstančių gerovę.

Kanauninkas dar daug būtų pasakojęs,
bet vėlyva sutema uždėjo pabaigos tašką.

Vietoje gitaros parapija

Važiuodamas per Providence, R.I., negai-
li nestabtelti lietuvių parapijoj pas a.a. kun.

rotojai — tai tikri spiečiai, sulėkę vienai,
dviem ar daugiau savačių ir užėmę visus va-
sarnamių kampus. Čia rasi tautiečių iš Mont-
realio, Niujorko, Bostono, Čikagos, Toronto
ir t.t. O šnekoms nėra galo, ypač kai sustin-
ka jau seniai besimatę bičiuliai. Besidalinan-
čiais mintimis ir gurksneliu matysi pažįsta-
mų ir nepažįstamus veidus: dailininkus V. K.
Jonyną, Jonušą, Igną, prekybininką Karvelį,
sol. E. Kardelienę, prof. muziką V. Marijošių,
rašyto. A. Vaičiulaitį, Viliušį ir kt.

Zemaitiško būdo augštaitis

Kam atostogos, o vasarnamio savininkui
J. Kapočiui tikra darbymetė. Prisedo jis vieną
rytą prie mūsų stalo kavos puodui. Pirmiau-
sia užkliūvam už Liet. Enciklopedijos ir sa-

Viešnagė pas rašytoją. Iš dešinės kairėn: ra-
šyto. kan. M. Vaitkus, “T2” red., muz. Vyt.
Kerbelis. Nuotr. B. Kerbelienės

kom: “Esate ne žemaitis ir visdėlto baigiate
enciklopedijos leidimą su žemaitišku užsi-
pyrimu. “Mat, esu kilęs iš Žemaitkiemio” —
juokauja Kapočius. “Idomu, kur gi slėpi Jūs
kaip leidejio pasisekimas?” — klausiu to-
liau. “Pagrindinė paslaptis — ištesėti, ką pa-
žadi. Visa, ką aš pažadėjau, ištesėjau. Žino-
ma, pradžioje turėjau nežmoniškų sunkumų.
Niekas nematė, kai neturėjau lėšų maistui,
kai turėjau pėsčias vaikščioti ir darbą, kai
paalpdavau išėjus iš spaustuvės po 18 valandų
darbo. Visą apvaldžiau kietom pastangom ir
apskaičiavimu. Pradžioje turėjau tik 1500 LE
prenumeratorių, bet atspausdinau 5000 egz.
žiūrėdamas ateitin. Ir tuo būdu laimėjau —
sulaukiau 4000 prenumeratorių. Su mažiau
prenumeratorių nebūtų buvę imanoma leisti
enciklopedijos. Kai finansinę pusę aptvarkiau,
pradėjo braskėti enciklopedijos redakcija. Ir
čia buvo neįtikėtinų sunkumų. Kai kada nors
prieis kas prie mano archyvo, atiras garbės ne-
darančios medžiagos net iškilėmis asmenims.”
“O ką veiksite baigęs enciklopedijos leidimą”
— teiraujuosi. “Planuoju leisti Lietuvių En-
ciklopediją anglų kalba. Ji apimtų kokius 6
toms ir būtų daugiau lituanistinio pobūdžio.
Tokia enciklopedija reikalinga ypač priau-
ganciai lietuvių kartai, kuri lietuviškai silp-
nai ar ir visai nemoka. Be to, ja galėtų nau-
dotis ir amerikiečių bibliotekos bei mokslo
istaisgos. Taip pat planuoju leisti pilną, pla-
čią, dokumentuotą Lietuvos istoriją. Tiesa,
dar nebaigta leisti B. Kvikiol “Mūsų Lietu-
va”, bet jau dabar, išėjus I tomui, turiu 1500
prenumeratorių.” Taigi, šiam žemaitkiemie-
čiui netrūksta nei žemaitiškumo, nei verslio
apsukrumo, nei sėkmės.

(Bus daugiau)

Pr. G.

ŠEIMOS ŽIDINYS

Skyrių veda IRENA LUKOSEVICIENĖ

NESUSIPRATIMAI TARP VYRO IR ŽMONOS

STASYS YLA

Kai du, ilgiau bendravę, sukuria šeimą, beveik šventai tiki, jog vienas antrą gerai pažįsta. Bet kiek jie pažįsta būdami išimyle? Juk meilė apakina, nors toli mato — sako italų priežodis. Meilė atskleidžia žmogų ideala, o vaizduotė jį sustiprina. Be to, kiekvienas perkelti į kitą savo paties idealus.

Suidealintas žvilgsnis į vienas kitą labiau artimas tikėjimui nei žinojimui. Reikia tikėti žmogaus idealu, bet kartu reikia žinoti ir realinę žmogaus pusę. Gerai, kad meilė pridengia realybę ir pažadina didesnę pasitikėjimą santuoka, tačiau negerai, kai po santuokos išskyla nusivylimas.

Noras atspėti

Žmona linkusi greičiau atspėti vyro mintį ir norus, nes labiau apdovanota įvalgumu ir pajautimu. Gabumas pajauti eina beveik pagręžiu su uolumu veikti. Ji skuba vyrą patenkinti, jam iškelti, jį pradžiuginti. Moteriškas uolumas paprastai praeiksta pusiausvyros ribas ir vyrą pastato nelengvoni padėtin.

Pradžioj vyras viską priima, nors neviskas jam patinka. Jis neįpratęs būti patenkintas visur, visais atvejais tartum vaikams. Nemato jis nei reikalo, kad dėl vieno ar kito spėjamo jo noro būtų rodoma tiek pastangų. Tačiau viską jis priima su džiaugsmu, rodo dėkingumą, įvertina kiekvieną žmonos pastangą. Tai jis daro taip pat persitengdamas, kad neiktų jai skolingas.

Išsilyginimas ir pusiausvyra paprastai ateina laiku. Vyras ima apsiprasti su tuo moterišku uolumu ir mažiau jį bevertina. Ir žmona, mažiau įvertinama, ima mažinti savo uolumą. Tai laimingiausias atvejis. Paprastai vyras arba žmona reaguoja staigiau. Vyras pasako, kad to ir jam visai nereikia, o kitų dalykų jis net nemėgsta. Žmona pasijunta lyg išmūšta iš savo būgų. Ji buvo šventai ištikinusi, jog atspėjo jo norus, ir jis ligi šiol jai dėkojo, rodė pasitenkinimą. Kaip čia dabar? Ar jį apsiriko, ar jis staiga „užsikaprizio“? Jei jis rodo kaprizus, gerai — galui ir aš!

Bandymas aiškintis

Ivyksta maži nesupratimai, išskyla nežymios įtampos, kurios verčia aiškintis. Štai ir ateina laikas, kada buvęs aiškumas, kurį du žmonės susikuria nuojautomis ar vaizduotės pagalba, nūnai turi būti pagrįstas realiu supratimu. Nesupratimas kaip tiktai padeda pasisakyti, ko gi iš tikrųjų vienas iš kito nori. Ne visuomet pavyksta pasisakyti gera forma — ramiai, taikiai, neprasielenkiant su meilės dvasia. Temperamentas ar aštrus pyktis kartais išsprogsta be formos. Tada atsiveria burna plačiau ir staigiau nei reikia. Kai vienam šitaip atsiveria burna, antram užsidaro ausys ir širdis. Čia ir ateina tas metas, kada reikia išmokyti savivaldos. Visi sako ir pataria saugotis nepraverti burnos supykus. Nemažiau patartina supykus neužsikimšti ausų.

Antrasis patarimas praktiškai reikšmingesnis. Išlausyti vienas kitą yra svarbiau, negu vienas kitą sušaukti nuo žodžio, nors jis ir nebūtų melas. Pradžioj klausoma vienas kito spontaniškai, noriai; klausoma ne tik ausim, bet visa būtim. Nūnai klausymas reikalauja valios pastangų ir kantrybės. Pirmu atveju kalbama ir klausoma be logikos, kaip Tolstojaus Piero ir Natašos atveju. Tada tarpusavio dialogas vyksta virš įprastų psichologinių vyrų ir moters galvojimo skirtibių. Antru atveju jie du kalba ir klausia kiekvienas skirtingai. Vyras negali galvoti intuityviai, kaip moteris. Jam reikia pažinti priežastis ir motyvus, kodėl taip daroma ar norima. Moters motyvus — „ji taip jaučia“, reiškia, ji jaučia, jog taip turėtų būti geriau. Ji jaučia teisingai ir tiksliai artimus, kas-

dieniškais, asmeniškais reikalais. Bet jos intuityvia nesiekia toli, mesnių ir platesnių dalykų. Čia jau reikia sveriančio, išmąstano, planuojančio vyro proto.

Neužtenka žodinės logikos

Abi šios galios — intuityvia ir protas — labai vertingos, viena antrą papildančios savo srityje ir savo ribose. Bet kaip jas suderinti praktiškai? Paul Valery yra pastebėjęs, jog kontrastas tarp žodinio tikslumo iš vienos pusės ir jausminio netikrumo iš antros — veda į nesutarimą. Vyras galvoja, jog susipratimui pasiekti užtenka loginės žodžių prasmės. Bet jis užmiršta, jog moteris mintį priima ne loginiai, ne pažodžiui, o bendru išpūdžiu. Jai ne tiek svarbu, kas pasakoma, bet kaip. Žodžio tonas arba forma jai praskamba stipriau ar silpniau ir sukuria kitokią minties visumą.

— Juk aš tau sakiau! — kalba vyras.

— Ne, tu taip nesakei! — atsako moteris.

Ji suprato kitaip, nes kitoks jai buvo išpūdys iš pasakytų žodžių. Vyras įrodinėja, kaip iš tikro reikėjo jo žodį priimti, net pakartoja tuos pačius žodžius. Deja, jis netikina moters. Panašiai bando įtikinti moteris vyrą, pažerdama įvairių motyvų. Tie motyvai vyrai atrodo nepagrįsti, nes atremti ne į protą, o dievas-žin į ką.

Moteris veikia pagal sveiką savo intuityvia, bet kartais intuityvia pajauja išpūdymą, noras sekti madą, neišsiskirti iš kitų. Moteris yra didesnė konformistė negu vyras. Šiuo atveju vyrai labai nelengva susivokti, kur žmona veikia autentiškos intuityjos veda, o kur įtaigota iš šalies; juoba, kad abiem atvejais jos motyvacija būna panaši, bent su panašia kategoriška jėga. Kritiškas vyro protas su laiko moterį nuo painiavų, padeda išskirti vertybes. Tačiau vyro interpelacijos negali būti vienpusiškos, ypač užgniaujančios sveiką nuojautą.

Dviejų valių derinys

Protas ir nuojauta nelengvai ir greit pasiekia sutartinės. Jie tempiasi ir rungtiasi, kelia nesutarimų, tačiau kartu neša ir palaimą. Šios dvi galios, derinamos ir lyginamos, duoda abiem pusėm tai, ko neduotų joks dirbtinis prisitaikymas ar švelnus visko užglostymas. Galima tik ligi laiko džiaugtis, jog žmona yra kantri, prisitaikanti arba vyras labai ramus, viskuo patenkintas, paslaugus.

Tokia žmona Tolstojaus romane yra Sonia. Ji nesiskundė savo likimu, buvo kantri pasiaukojusi. Jos vyras Mikalojus žavėjosi šiomis jos dorybėmis, bet savo širdyje tartum išmetinėjo, kam ji tokia tobula. „Jog buvo viskas, kuo žmonės branginami, bet buvo maža to, kas verstų ją mylėti“. Ir jis jautė, kad juo labiau ima ją vertinti, juo mažiau ją myli.

Iš tikro, Mikalojus mažiau jautė meilės žmonei ne dėlto, kad ji buvo pernelyg tobula, bet kad jos tobulumas buvo atsieta nuo antrojo polio. Negalima mylėti žmogaus, kuris kenčia vienas, aukojasi vienas, nors tai dar būtų iš didelių meilės. Tokia vienpusiška meilė neatlieka savo funkcijos meilės apibūsiname, nes prisiima sau daugiau, nei kitas nori, arba duoda kitam, ko šis tik tariamai geidžia. Tas meilės apibūsinimas turi vesti į abiejų valių derinimą per kasdienybės bandymus, per įtampą ir atotampą. „Tik velnio darbas prasideda saldumu ir baigiasi tuo, kad du žmonės edasi, kaip gyvatės“, — sako Sigrid Unsed „Kristinoje“. „Jieva nori savo vyrui ir giminei įduoti dievo nuosavybę, o tikrumo jie atneša praeikimą... Tau uždeitas kasdieninis bandymas derinti savo valią su kito valia“.

Seimos tragika iškyla tada, kai tarp dviejų polių nebėra sąveikos.

Visuomeninė veikla ir tautinė stiprybė

Paliekant Kanados Lietuvių Bendruomenę ir pereinant prie pagalbos reikalų viso pasaulio lietuvių mastu, tenka padaryti taigi analogiją. Kur daugiau lietuvių, tai ten ir veikla daug didesnė ir nutautėjimo pavojus mažesnis, nors kraštas, kuriame gyvena lietuviai ir nepasizymi dideliais materialiniais turtais. Labai dažnai pastarieji dar labiau pastumia ir nutautėjimą, kaip tai padaro S. Amerikos lietuvių gausūs pavyzdžiai. Didesniais skaičiais esant kartu, keletas pražuvusių nesudaro tokios didelės skriaudos likusiems, ir jie dar gali surasti kas užpildo pasitraukusių vietą. Visai kitaip yra su tom apylinkėmis ir bendruomenėmis, kur skaičius, palyginti, mažas. Čia kiekvienas pasitraukęs sudaro didelę spragą, per kurią veržiasi nutautėjimo vėnas ir sunku rasti kitą, kuris pajėgtų ją užtventiti.

Veikla ir profesija

Norėtųsi keletą žodžių pasakyti ir apie visuomeninį veikimą apskritai, nes tai suriša ir su lietuvių išlaikymu. Gyvendami Vokietijos stovyklose ir leisdami savo nerūpestingiausias dienas, buvome laisvi nuo kasdieninių duonos rūpesčių. Turėjome bendro katilo skriubos, nors ir ne visuomet skanios, bet buvo galima vegetuoti. Tada ir buvo, sakyčiau, lietuviško veikimo pats kulminacinis punktas. Čia gimė daug geriausių mūsų išeivijos kūrinių visose srityse. Mes su noru ejo- me, dirbome ir turėjome noro visokiame veikime. Kartais gaila darosi, kad nevisi tą laikotarpį išnaudojome profesionaliai pasirodymui ir būsimai emigracijai. Čia tektų suminėti faktą, kad nežūrint amžiaus skirtumui kaikiurė buvo Lietuvos administracijos valdininkai sugebėjo išgyti specialybes ar net perstudijuoti ir prisitaikyti išeivijai. Kaikurie net atvažiavę į šį mums svetimą, tačiau negailestingai reikalaujantį kraštą, tęsė studijas vakarais ir jas sėkmingai baigė. Tačiau pats svarbiausias dalykas, kurį nevisi imigrantai dar ir šiandien yra padarę, tai išmokimas kalbos, kuri

Atvažiavus į Kanadą visiems teko ilgai ar trumpai dirbti gana sunkiai ir po dienos darbo fabrike mažai kam atsiradavo noro vykti į lietuviškus parengimus ar susirinkimus. Tačiau pirmieji

DR. PETRAS LUKOSEVICIUS

gyvenamame krašte yra naudojama, ar tai būtų anglų ar prancūzų. Nemokėdami kalbos, tokie žmonės negali tikėtis gauti geresnės vietos darbovietėje ar įstaigoje, ir tenka dirbti sunkų fizinį darbą. Tokiems ir dabar dar nevėlu. Neatidėliojant reikėtų imtis darbo, kad nors amžiaus galui išmokyti to krašto kalbą, kuriame gali tekti ilgai pagyventi. Nereikėtų mums maišyti į tarpusavio ginčus tarp prancūzų ir anglų, nes nei vieni, nei kiti mūsų saviškiais niekuomet nelaisys. Stengtis tyliai išnaudoti padėti savų reikalų pagerinimui.

Dabar daugiau turto — mažiau veiklos

Atvažiavus į Kanadą visiems teko ilgai ar trumpai dirbti gana sunkiai ir po dienos darbo fabrike mažai kam atsiradavo noro vykti į lietuviškus parengimus ar susirinkimus. Tačiau pirmieji

10 metų Kanadoje pasizymėjo veikla ir gana gyvu organizaciniu gyvenimu. Dabar, kai duonos reikalas nėra toks jau opus ir daugelis yra užsitikrinę mažiau ar daugiau savo rytojų, pradėjome atbukti betkuriam veikimui. Karinės sunkios darosi net ir sekma- dienį nueiti į lietuviškas pamaldas, nes reikia automobiliu važiuoti apie pusvalandį; darosi lengviau nueiti į užkampio esančią sveitintaučių bažnyčią. Tokiu būdu mūsų tarpusavio ryšys silpnėja, ir tas labai ryškų ypač dides- nese kolonijose, kur sąlygos lietuviškai veiklai daug geresnės. Savaimė suprantama, mažesiose kolonijose ir galimybės nėra, o dažniausiai lietuvių kunigo ten nėra.

Jieškoti ir kitų būdų

Atėjo laikas jieškoti ir kitų būdų lietuviųbei ugdyti: ką nors tokio, kas patrauktų visus šio krašto dvasia bebaigiančius persisunkti tremtinius ir ateivius. Kaikuriuose kolonijose pvz. gana sėkmingai veikia ekonominės organizacijos ir kredito unijos — bankeliai. Ten žmonės mato ekonominę naudą sau ir kartu laikosi kartu siek- dami tų pačių tikslų. Tenka pasi- džiaugti, kad visi šiandien Kanadoje veikia bankeliai iš savo me- tinio pelno sumų skiria labai di- delių nuosimti mūsų jaunimo sto- vyklos ir kitai veiklai. Būtų ge- ra, kad tokie ekonominiai junginiai imtųsi globoti jaunimo or- ganizacijas ir nebūtina savo ko- lonijose.

St. Jokūbaitis iš Toronto lankėsi pas finansų min. W. Gordoną Otavoj, ir per jį priminė Lietuvoje likusių daugelio tautiečių šeimų narių atsikvėtimo reikalą.

Kur gauti lėšų vaikų studijoms?

Prieš ketverius metus žymių kanadietų grupė įkūrė „Canadian Scholarship Trust Foundation“, pelno nesiekiančią korporaciją, kuri siūlo planą šeimoms finansuoti jų vaikų studijas universitetuose. Šeimoms tas atsieina nuo \$9 iki \$25 mėnesiui. Jei tėvai nori, vaikas gali būti įrašytas įnešus vienkartinę sumą. Čia paduodamas pavyzdys, kaip toji schema veikia. Ketverių metų vaikas įrašomas į fondą už \$950. Jei tiktis universitetui, pirmasis mokslo metais gaus \$850 — paliekamas tik \$100 įnašas, kuris padengia visas administracines išlaidas. Jei jis baigia pirmus, antrus ir trečius mokslo metus, gaus po lygią sumą iš kooperacinio fondo, t.y. po \$1.500. Taigi, įnešus \$950 gaunama \$5.350.

Vaikas, į šį planą turi būti įrašytas prieš 8-mis amžiaus metais. Depozitai mokami kas mėnuo, kas trys mėnesiai, kas pusmetis ir karto į taupomąją sąskaitą — „Eastern and Chartered Trust Company“ ir yra įrašomi, kaip ir paprastai, į nario knygelę. Pati sąskaita palūkanų neduoda. Palūkanos eina „Canadian Scholarship Trust“ fondui. Sąskaita priklauso nariui visą laiką. Jei įsirašęs nori nutraukti sutartį, santaupos gali būti grąžintos, padavus pareiškimą, po 60 dienų ir atskaičiuojant nario mokesčio \$100. Bet palūkanos pasilieka Fonde. Jei narys — mokytojas miršta, imokėjimai sustabdomi, bet vaikas gali gauti stipendiją, kaip buvo užplanuota.

Jei paaiškėtų, kad vaikas daugiau linksta į technikos ar praktinės profesijos sritį, o ne į universitetą, arba jis pastarojo nepriimamas, — kapitalo santaupos gali būti pervestos į taip vadinamą technologijos planą, kai vaikas jau yra 8 ar 9 klasej. Kadangi pirmą kartą palūkanos pasilieka universiteto plane, tai tolimesnės palūkanos yra dalinamos antro ar trečio technikos kurso studentams.

Didelis susidomėjimas šiuo planu rodo jo reikalingumą. Nuo 1960 m. įsirašė 40.000 narių ir imokėjo daugiau kaip \$4.000.000

Pirmųjų vienuolinių įžadų apeigos N. Pr. M. seserų koplyčioje Pottam, Conn., š.m. rugpjūčio 15 d. Pirmoji — Liuda Činčiūtė iš Toronto, dabar sesuo Marija Dovid; antroji — Gailutė Kliukaitė iš Toronto, dabar sesuo Marija Dominink; trečioji — Gražina Marčiškaitė iš New Britain, Conn., dabar sesuo Marija Ignė.

Nuotr. B. Kerbelienės

Esame priešingos lietuviųbei?

Galbūt seserys kazimierietės, pasiskaitčiusios spaudoje priekaisių, klausia save: ar esame priešingos lietuviųbei? Jei toks klausimas kyla, tai jau geras ženklas. Ryšius su tuo klausimu nevienas mūsų tautiečių galbūt pavertė seserų kazimieriečių vienuolių praeities lapus ir neabejotinai rado sunkius pionierių žingsnius, kurie buvo grynai lietuviški. Bet nuo 1907 m. praėjo jau virš pusės šimto metų, ir kartu su jais nuėjo praeitis ir daug lietuviškų pastangų. Nauji laikai atnešė ir naujas problemas, ne tik kazimierietėms, bet ir visoms lietuvių vienuolijoms ir visoms šeimoms. Nežiūrint visų sunkumų, kazimierietės augo, ir šiandien turi 471 seserį, kurių apie 50 yra nelietuvaitės. Taigi, dauguma seserų tebėra lietuvių, nors kazimieriečių vienuolija priima ir kitų tautybių kandidates. Vienuolija tvarko 41 pradžios mokyklą, kurių 21 yra lietuviškos parapijos; turi vieną Junior kolegiją, 4 augštesnes mokyklas, 3 ligonines ir veda 2 senelių prieglaudas. Bene geriausia jų mokykla yra Maria High School Čikagoje, kurios rūmus pastatydinti padėjo senosios ateivijos lietuviai bei jų vaikai. Čikagos miesto burmistras, verslininkai ir įvairūs kita- tačiai. Vienu lietuvių lėšomis toks pastatas nebūtų galėjęs atsi-

rasti. Marijos augštesniojo mokykloje laikomasi gyvenamo krašto įstatymų bei programos. Dėsto- moji kalba, kaip ir Tėvų pranciš- konų gimnazijoje Kennebunkpor- te, yra anglų. Lietuvių kalba dė- stoma toms mergaitėms, kurios to nori. Be to, yra „Rūtos“ būrelis, kuriame lietuviškas skatinimas pasireiškia lietuviųbei — kurti tautinius šokus, mokyti poezijos, dainų, paruošti vaidinimus, rengti minėjimus lietuvių rašyto- jų, rašyti humoristinius rašinius ir pan. „Rūtos“ narės platina lietuvišką spaudą, parduoda liet. knygas ir šelpia JAV ir užjūry pa- galbos prašančius tautiečius.

Taip sako autentiški šaltiniai — spausdinti ir nespausdinti. Pa- varčius kazimieriečių išleistą li- teratūrą, matyti jų pastangos lie- tuviškumo srityje. Šalia lietuviš- kų leidinių yra ir angliškų. Jie daug puošnėsni, didesni, geriau- paruošti ir tinkamiau išleisti.

Viena kazimieriečių seserų, pa- klausta apie jų vienuolių lie- tuviškumą, atsakė: „Priekaištai, kad mes esame priešingos lietu- viųbei ir Lietuvos reikalams, yra neteisingas. Seselės lietuviškas lanko lietuvių suuruosius kongre- sus, myli lietuvių kalbą, keletas jų yra studijavo Lietuvos universi- tete ir čia, Amerikoje, Fordham universitete. Ir jeigu būtų reika- las važiuoti į Lietuvą, kazimierie-

Indija yra demokratine valstybe

Indija, su 450 mil. gyventojų, yra didžiausia iš naujųjų valstybių. Ji neteko jau antro savo valstybės vairuotojo nuo nepriklausomybės gavimo 1947. VIII. 15. 1948 m. buvo nužudytas M. Gandhi. Šiu metu gegužės pabaigoje širdies liga mirė premjeras J. Nehru.

Indija yra demokratine valsty- bė, ir vadovaujančio žmogaus pa- sitraukimas ten nereikia nei re- volucijos, nei „valymų“. Vidsel- to manoma, kad naujasis premje- ras Lal Bahadur Shastri eis kitu keliu, negu jo pirmtakas.

Pirmoj eilėj užsienis

Nehru daugiau dėmesio kreipė į užsienio politiką. Išauklėtas Anglijoje, daug keliavęs po pa- saulį, jis apie save sakė: „Aš pa- sidariau keistas rytų ir vakarų mišinys... nesavas nei vienur, nei kitur.“ Nemažai jis įknyrė vakarams savo neutralumo politi- ka, suorganizavęs garsiąją Ban- dūngo konferenciją 1955 m.

Tačiau neutralumas šiam poli- tikui nereiškė tarnavimo komu- nizmui. Priešingai, Nehru buvo labai skeptiškas marksizmui, ne- žiūrint jo kongreso partijos puo- selėjamo socializmo krašto vidu- jė. Jis manė, kad kiekvienos val- stybės galva turėtų būti labai at- sargus pritaikydamas paraizdijų ūkinės ir pasaulėžiūrinės doktri- nas, kurios buvo sukurtos prieš šimtą metų. Jis kritikavo ir komu- nistinės Kinijos ministerių pirmi- ninką Čenulai.

Vidaus reikalai svarbesni

Demokratinės Indijos ir dikta- tūrinės Kinijos priešingumai iš- jo aikštėn 1962 m., kai kiniečiai įsiveržė į šiaurinę Indiją ir už- ėmė keliolika tūkstančių kv. ki- lometrų Indijos teritorijos. Dali- ję ir šiandien dar tebeilaukia už- ėmę ir atsisako net derėtis tuo klausimu, tarpininkauti bandė Burma, Kambodija, Ceilonas, In- donezija ir Jungtinė Arabų Res- publika.

Gal dėl perdidelio Nehru do- mėjimosi užsieniu, kongreso par- tija parinko jo įpėdinių žmogų, kuris iš šio milžiniško pusiasalio net kojos niekad nebuvo iškilęs. Vidaus reikalai, ypač dėl karo su Kinija, pasidarė svarbesni už tarptautinę politiką.

Sastrio pilnas vardas lietuviš- kai reiškia „Baigęs mokyklą sau- nusis brangakmenis“. Jis linkęs į mokslą ir knygas. Sastrių šeima, pagal šiandien jau pasenusį hin- duistų pasiskirstymą kastomis, priklausė kajastams, kurie buvo žinomi kaip raštininkai ir valdi- ninkai mahometoniškos Mogulų

tės būtų pirmosios šį apštalavi- mo darbą pradėti.

Šių žodžių nuosirdumu netenka abejoti. Tik lieka palinkėti, kad jie niekad nebūtų užmiršti, nes Kenciančiai Lietuvai jos vaikų nuilietuvėjimas reiškia naują skausmą. Rg.

ŠALIS, KUR IVYKS PASAULIO EUCHARISTINIS KONGRESAS

V. ZALATORIUS

Kongrese dalyvaus ir nevienas

Gyventojų daugum tu metų, kaip ir šiandien, buvo hinduizmo išpažinėjai, kurie nekenė Mogu- lių ir jiems tarnaujančių. Todel dar ir šiandien Indijoje tebėra vartojamas priežodis: jei susitikai kelyje gyvatę ir kajastą, tai pir- ma užmušk kajastą. Kongreso partija šio patarimo nepaklausė.

Daugiau gyventojų nei ryžių

Sastrio laukia dideli darbai krašto viduje. Gyventojų pertek- lius yra didžiausia Indijos pro- blema. Žmonės gausiau auga, ne- gu ryžiai derlinguose Gango, In- do ir Bramaputros slėniuose. Viena statistika sako, kad šiandien Indijoje yra 160 mil. žmonių, kurie teuzdirba 20 centų į dieną.

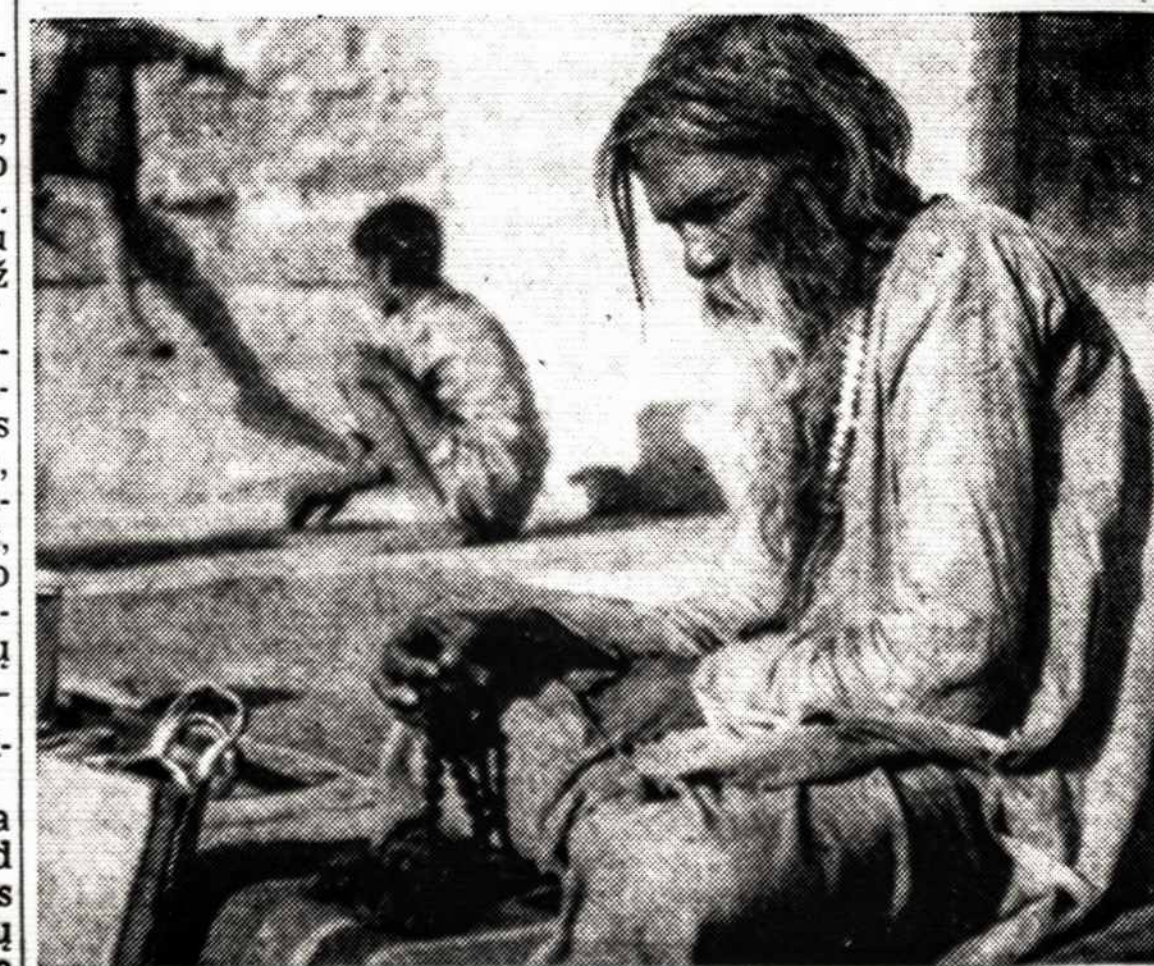
Sostinėje New Delhi reikia ma- žiausiai 10 ct. dienai nuo bado ap- siginti. Pats pigiausias „sari“ — du metrai medžiagos, į kurią in- dietis įsivynioja — kainuoja vie- ną dolerį.

Iki šiol Indija, panašiai kaip komunistiniai kraštai, daugiausia dėmesio skyrė sunkiajai pramo- niai. Pilno ir geležies liejyklų statybai suėjo beveik visos užsie- nio paskolos ir vidaus santaupos. Tuo tarpu žemės ūkis kenčia dėl mažų sklųpų, mašinų, trąšų ir ir- rigacijos stokos.

Šiaip jau kraštas turtingas ir derlingas, išskyrus šiaurės vaka- ruose esančią Rajastano valstiją, kurioje šiuo metu dėl didelių sausrų žmonės badauja.

Eucharistinis kongresas

Pasaulio katalikų akys lapkri- čio 28 d. bus nukreiptos į 2,5 mil. gyventojų Bombėjaus miestą, kur įvyks 38-tasis tarptautinis eucha- ristinis kongresas. Šie kongresai paprastai rengiami katalikiškuose kraštuose. Indijos vyriausybės mieliai remia šį kongresą gal ne tiek iš pagarbos katalikųbei, kiek dėl noro surinkti suvežtą kienel- valiutą.

Neturtingos Indijos hindusai maldininkas Kalkutos gatvėje.

SVEIKATOS KLINIKA — Health Clinic

Medicininis ir pooperacinis gydymas

Vienintelė valdžios registruota natūralaus gydymo Lietuviška klinika. Įvairūs spinduliniai, elektriniai ir fiziniai rankų masažai; spindulinės ir garų vonios. Gydome įvairius įvairius ir psichologines terapijas.

460 Roncesvalles Ave., Toronto

Tel. LE 3-8008

B. Naujalis, Ps.D.R.M.N.P.

IŠ KELIONĖS PO "MŪSŲ LIETUVĄ"

J. KUPRIONIS

Kaip aplankyti tėvų šalį?

Gyvenant išeivijoj mūsų pėdos negali pasiekti gimtosios žemės, tačiau anas gražus ir mielas kraštas teikia daug mūsų širdiai malonių prisiminimų. Šių prisiminimų puoselėjimas kartu turi gilią prasmę. Jis ne tik teikia malonumą, bet kartu mus sustiprina. Išėjus tą visą iš mūsų širdies bei minties, liktų didelė tuštuma.

Net ir tiems, kurie nėra matę Lietuvos, gimę svetimuose kraštuose, svarbu savo mintyse ir širdy jausti ryšį su savo tėvų šali. Tada jie gali jaustis, kad turi pagrindą po kojomis, kad nėra kokie šiaip pasaulį asiradę pamestinukai.

Daug idomių dalykų galima rasti įvairiuose kraštuose. Daug idomių epizodų įvairių tautų istorijose. Pvz. Amerikos ankstyvesni gyventojų kovos su indėnais, kaubojų nuotykių turi išpūdingų momentų. Tačiau nuo gintarinio pajūrio kilusiam žmogui tai tik idomūs pasiskaitymai ar filmai. Jo paties esmė, jo tėvų ir protėvių praeitis, tūkstantio metų istorija ji tiesiogiai suriša su Lietuva. Gyvendami svetur dažnai noretume aplankyti tą kraštą, kuris vienintelis yra tikrai mūsų. Dabar to padaryti negalima. Bet yra kitas, netiesioginis, būdas Lietuvą lankyti — tai knygos ir paveikslai. Antai, pernal spaudoje skaitėme, kaip būrelis šaunios organizacijos narių — skaučių buvo "išvykusios pakeliauti po Lietuvą". "Aplankę" daugelį vietovių, "išklaušę" išpūdingų pasakojimų apie praeitį ir dabartį, matė daug vaizdų ir "grįžo" kupinos naujos dvasios, išpuikę, žinai, vaizdų. Kokia puiki idėja! Tokias keliones" nesunkiai galime padaryti kiekvienas.

Kruopštus kultūrininkas Bronius Kviklys yra paruošęs labai gerą vadovą. Jis paaukojo daug daug nuo poilsio nuvogtų valandų ir su didele meile tėvų kraštui surinko žinias, aprašė ir paveikslais pavaizdavo kone kiekvieną Lietuvos kampelį. Taip ant mūsų stalo atsirado didžiulė 750 psl. knyga "Mūsų Lietuva". Tai pirmas tomas. Laukiama dar kitų dviejų. Leidinys ant gero popieriaus, beveik nėra puslapio kur nebūtų vieno, dviejų ar net trijų paveikslų, labai tinkamų parinktų, ofsetu atspausdintų. Visa tai šį leidinį padaro panašų ir albumą. Tarp paveikslų randame aprašymus, vietovių, asmenų, įvykių ir pan.

Eilinio straipsnio rėmai turi persiauri net pradėti nuodugnesni veikalo aprašymą. Lietuva nors nedidelis kraštas, ypač palyginus su JAV ar Kanada, tačiau tūkstantmečio praeitis augstos dvasinės kultūros bei civilizacijos raidoje paliko daug daug pėdsakų. Kiekvienas kampelis čia ką nors tau pasako.

Kelionė po "Mūsų Lietuvą"

Pirmasis tomas pradžioje skiria 66 puslapius įvadiui, kuriame labai suglaustai supažindinama su Lietuvos geografija, žemėmis, miškais, vandenimis, žemės turtais, gyvūnija ir žmonėmis. "Lietuva amžių būvyje" skyrus pateikia bendras žinias iš Lietuvos istorijos. Gale pridėtas smulkus ir platus sąrašas literatūros, žemėlapių ir aplamai medžiagos apie Lietuvą.

Pirmame "Mūsų Lietuvos" skyriuje autorius įveda skaitytąją ir Vilniaus sritį. Vilniaus miestą, nors savo didumu yra gerokai mažesnis už tokią Čikagą ar už Torontą, bet daugelis šimtmečių ten paliko tokius gilius pėdsakus, kad yra kur kas daugiau pamatyti. Vilniui ir jo priemiesčiams šiame veikale skirto 100 psl. Daug, retai kur kito spaudoj sutinkamų, iliustracijų.

Po to iškeliaujame į artimesnes ir tolimas Vilniaus apylinkes. Vaizdai ir aprašymai vietovių, miestelių ir žymesnių kaimų — jų istorinės žinios padavimai, veidai, įvykiai. Stai kelias jų.

Apie 15 km. į šiaurę nuo Vil-

niaus yra grupė vad. Žaliųjų ežerų. Jų vanduo žalias nuo dugne esamo žalių spalvos dumblo kodo. Vienas šių ežerų vadinamas Kryžiuočiu. Padavimas sako, kad Vytauto laikais kryžiuočiai mėgino pulsti Vilnių. Jų kariuomenė buvusi suvaryta į šį ežerą ir prigrirdyta. Padavimui paremti yra faktai, kad dar ir dabar žvejų tinklai kartais užkliudo ir iš dugno ištraukia senovinių ginklų.

Į šiaurės vakarus, apie 30 km. nuo Vilniaus, privažiuojame Paberžės miesteli. Čia iš tolo matyti daili gotikos bažnyčia, baigta statyti 1930 m. Senoji arba pirmoji bažnyčia buvo pastatyta 15 š. Įdomių senos bažnyčios ir parapijos momentų būta. Pereitame šimtmečyje, rusų valdymo laikais, čia vienu tarpu klebonu buvo J. Strzelecki (matyt, sulenkėjęs). Už blogi elgesį bažnytinė vyresnybė jį suspendavo. Tada jis perėjo į stačiatikių tikybą, tapo popu ir bažnyčia pavertė cerkve, o žmones ėmė verstį į stačiatikius. Rusų valdžios parama jam buvo užtikrinta. Bet naujasis popas nemokėjo rusiškai, o kiti niekas nesutiko jam padėti. Dėlto parapijos raštinei vesti pasamdė miestelio žydėlį. Rusai uždraudė betkokią katalikišką apeigą ir taip žmonės buvo verčiami į stačiatikius. Parapijiečiai ilgai kovojo, kol 1905 m. japonai, laimėję karą, suminkštino rusų didybę, ir bažnyčia buvo atgauta.

Keturiasdešimt totorių kaimas (Sorok-tatary), Vokės apylinkėje. Apygyventas totorių. Pagal pasakojimus, Vytautas čia apgyvendinęs 40 totorių šeimų. Kitas padavimas sako, kad nuo senų laikų čia buvo įsikūręs vienas totorių vadas. Jis turėjęs 4 žmonas, iš kurių turėjo 10 sūnų. Visi buvo geri kariuotiniai lietuvių vedamuose karuose. Po vieno tokio žygio didysis kunigaikštis šią totorių giminę apdovanojęs žeme: jiems davė tokį žemės plotą, kokį raitelis per vieną dieną galėjo aplink apjoti.

Apie 30 km. nuo Ašmenos yra Smurgainių miestelis. Nemaža čia visokių idomybų. Jų tarpe randame aprašymą 18 š. veiklos Meškų dresiravimo akademijos. Įdomus jos įrengimas ir dresiravimo metodai. Čia išmokytos meškos buvo plačiai vėžiojamos po miestelius ir kaimus ne tik visoje Lietuvoje, bet ir už jos ribų. Išmokytos meškos sudarydavo didelę atrakciją žmonėms. Smurgainių vardas dar ir šiandien, ypač senesnių žmonių, dar atsimenamas.

Ir taip autorius skaitytąją ve-

džioja po rytų ir pietryčių Augštaitiją: Vilniaus, Vileikos, Mala-dečnos, Ašmenos, Valažino, Lydos, Ščiutino, Gardino, Alytaus, Trakų, o taip pat Zarasų, Brestlaujos, Švenčionių apskrįčius. Neveniam iš mūsų kairurie šių vardu net nėra girdėti. Visur ten yra lietuvių, jų gausūs istoriniai palikimai. Daug vaizdų, piliakalnių, pilių, paminklų, miestelių, kaimų žmonių veidai ir aprašymai.

536 psl. akis užkliūva už paveikslo: grupę vyrų storais kailiniais, plačiais ūsais ir ilgom barzdom. Primenama mums pažįstama burloku vaizdas. Bet čia esama So-feisko kaimo, esančio prie Sucho-rinio miestelio, 25 km. nuo Mogilevo, lietuvių. Nuo 1914 m. šiame kaime buvo lietuviška mokykla. Po I D. karo čia įsteigta politechnikos mokykla su šaltkalvių, staliu ir siuvimo skyriais. Buvo leidžiamas sieninis laikraštis. 1928

Lietuvių jaunimas iš Kanados ir JAV atlieka tautinius šokius Lietuvių Dienoj Niujorke.

Nuotr. B. Kerbelienės

DARBINGAS AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMAS

(Atkelta iš 1 psl.)

išsikirstė sekcijomis. Gausiausia buvo liet. kalbos ir literatūros sekcija, kurioje nemažai dalyvavo ir jaunimo. Kiek mažiau dalyvavo kitose sekcijose — politinių bei socialinių mokslų ir medicinos, tačiau visur reikėsi gyvas susidomėjimas iškeltomis problemomis.

Lietuvių kalbos ir literatūros sekcija. — Sekcijos pirm. dr. L. Andriekus, OFM, atidarydamas posėdį apgailestavo, kad vienas iš pramatytų paskaitininkų — prof. Sennas suvažiavime negalės dalyvauti. Sekretoriauti pakviestas

rašyt. Pr. Naujokaitis.

Prof. A. Salys paskaitoje "Lietuvių kalbos randa dabartinėje Lietuvoje" išsamiai peržvelgė lietuvių kalbos kancios kelią okup. Tėvynėje. Dabartinėje lietuvių kalboje esą įvesta labai daug santrumpų, o taip pat naujadarų, geriau vertintų iš rusų k. politinių ir specifinių terminus. Vis dėlto, kaip iš Vilniuje 1960 m. išleisto santrumpų žodyno galima matyti, lietuvių kalboje tu santrumpų nėra taip gausu, kaip rusų kalboje. Rusiškoms santrumpoms žodyne skiriama net 339 psl., gi lietuviškoms — 83 psl. Kaikurie naujadarai sukurti grynai komunistinės sistemos įtakoję, pvz., buožė, buožynas, išbuožino, vardy nos (vardo davimo diena, kad išvengtų žodžio "krikščynos"), paruša — pyliava valdžiai ir t.t. Daugelis naujadarų nukalti pagal rusų kalbos pavyzdį: med-sesuo — slaugė, aukštybiniai namai — dangoraižiai, išdarbinti — gauti darbą, skaitovas — skaitytas, pražanga — suklydimas sporte, ikimokyklininkas — vaikų darželės lankytojas ir t.t. Tik kaikurie tu naujadarų priimtini, ypač moksliniai terminai. Politiniai terminai, be abejonės, išnyks savo laiku su pačios komunistinės sistemos išnykimu. Dauguma naujadarų — grynai rusiški vertimai, nesiderintys su lietuvių kalbos dėsniais: lietuvių kalba tuo atžvilgiu ne turtinama, bet susi-nama.

Rašyt. A. Vaičiulaitis savo paskaitoje svarstydamas "Dabartinės lietuvių literatūros problemas", peržvelgė augimo, stiliaus, žodžio, veiksmaus, tematikos, idėjų ir pan. klausimus. Pasak jo, eilė lietuvių rašytojų, Lietuvoje, dirbę kitose profesijose, tik iš-eivijoje pasireiškė savo poezija, romanais, dramomis, ir tai gana sėkmingai. Dėl nepalankių kūrybos sąlygų daugelis neparodo di-pensio produktų, nei kalbos bei stiliaus išlyginimo. Ypač ten-ka susirūpinti jaunosios kartos rašytojų prieaugliu. Plečiant veika-lų išleidimo klausimą, prele-gentas užsiėmė minti, kad premi-jos būtų rešesnės, bet stambesnės. Tai paskatintų rašytojus labiau subrandinti kūrinius. Taip pat ne-visuose miestuose atsiranda lie-tuviškos knygos platintojų ir net geros valios skaitytojų kartais sunku surasti lietuvišką knygą. Labai sveikintinas reiškinys lietuviškų kūrinių vertimas ir ki-tas kalbas. Tuo būdu pasiekiami nemažos literatūrinės, kultūrinės ir politinės naudos.

Diskusijoje dalyvavo visa eilė asmenų. Laikas betgi neleidė joms išsiplėsti. Ypač aktualios bu-vo A. Vaičiulaitis mintys. Liet-literatūros vertimu ir leidimu tu-rėtų susidomėti Akademijos vado-vybė, kuri kol kas daugiausia de-mesio kreipia į teologiją bei filo-sofiją. Yra net paruostų liet. kū-rinių vertimų, pvz. italų kalboje, bet nėra leidėjo.

Kitos sekcijos. — Politinių bei socialinių mokslų sekcijoj dr. A. Musteikis, D'Youville kolegijos prof., gvildeno temą "Laisvės en-

jaunimui, savo vaikams, tėvai bei vyresnieji vargiai gali didesnę dvasinę dovana gata suteikti, kaip supažindinimą jų su savo tėvų kraštu.

I tome labai kruopščiai aprašyta rytų ir pietryčių Augštaitija. Kituose dviejuose tomuose tenka laukti tokio pas išsamiau kitų Lietuvos rajonų pavaizdavimo ir aprašymo. Savo tėvų šalį mylinčio lietuvių namas, kur jis bebūtų, nebūtų pilnas, jei jame nebūtų šios knygos — "Mūsų Lietuva". Tiek senimui, tiek jaunimui laisvalaikio ir švenčių progomis šios knygos padės aplankyti gintaro pajūrį.

Autorių galėtume prašyti ne-bent tik to, kad prie kitų tomų būtų pridėta išsami vardu, pavadinimų bei vietovardžių rodyklė, kuri palengvintų veikalo naudoji-mą; be to, dabar modernūs lei-diniai beveik niekad be tokios ro-dyklės neapsieina.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

SOL. PR. BICKIENĖ sugrįžo iš gast-rolių Kolumbijoje, P. Amerikoje. Me-delino mieste ji dainavo bankete, kur dalyvavo provincijos gubernatoriaus ir katalikų augštoji dvasiškijs. Jos kon-certas įvyko Lido salėj. Dalyvavo lie-tuvių kolonija ir kolumbiečių publika.

J. ANTANAITIS ruošia spaudai bro-šiūrą lietuvių ir portugalų kalbomis, kuri bus platinama III P. Amerikos lietuvių kongreso metu 1965 m. vasa-rio 18-22 d. S. Paulyje, Brazilijoje. Be to, jau yra pakviesti mūsų dailininkai paruošti Kaledų ir N. Metų progą lie-tuviškas sveikinimų atvirutes, prie ku-rių bus pridėta kongreso populariza-cija. Pr. AL

TEVŲ PRANCISKONŲ GIMNAZIJOE Kennebunkporte, Maine, pamo-kos prasidės rugsėjo 14 d. Mokiniai renkasi rugsėjo 13-tą. Ruošiamasi iškil-mingam mokslo metų atidarymui. Sie-met naujų mokinių bus 30. Jie — iš tolimosios Amerikos bei Kanados vie-tovių. Vasaros metu erdvūs gimnazi-jos pastatai buvo tvarkomi didesniais mokinių patogumui.

LIETUVOS ETNOGRAFIJOS BRUOZAI. Tuo vardu išleista knyga Lietuvos Mokslų Akademijos istorijos instituto. Redagavo A. Vyšniauskaitė. Veikalas turi 684 psl., 286 iliustraci-jas ir 16 spalvotų lentelių; suskirsty-tas į dvi dalis — materialinę kultūrą ir šeimą bei visuomeninį gyvenimą. Lietuvių liaudies religinis menas ir papročiai nutilęti ir iškelti sovieti-niai — "spalio revoliucijos šventė" ir pan.

APIE PABALTIJO OKUPAVIMA parašė ilgoką straipsnį Erik Thomson žurnale "Osteuropa" nr. 7-8, 1964. Ja-me, be kitko, minimi liet. partizanų rasti sovietiniai žemėlapiai.

"DIEVAS SUTEMOSE" — St. Ylos knyga apie psichologinius-religinius žymiųjų lietuvių liūžius leidžia "Tėviškės Žiburiai". Baigiamos taisyti pasku-tinės korektūros ir netrukus leidinys bus pradėtas spausdinti. Tikimasi jį išleisti šį rudenį. Jame sukelta daug idomios medžiagos apie mūsų mokslo, meno, visuomenės veikėjus. Ta me-džiaga labai gyvenimiška, rūpestingai surinkta daugiausia iš gyvų liudininkų. Ji atskleidžia daug naujų aspektų. Leidinys turės 392 psl. Aplanką piešia D. T. Valius. Jis jau padarė keletą projektų ir nusitau autoriumi pasirinkti. Aplankas bus dviejų spalvų.

Okupuotoj Lietuvoj

PIRMAJAME SOVIETINIŲ FILMŲ FESTIVALIJE, kuris įvyko Leningra-de, lietuviškam R. Vabalo filmui "Zingsniai naktį" paskirta premija už geriausią vaizdinį-dekoratyvinių spren-dimų įvertinimo susilaukė dailininkai, dirbę prie šio filmo pastatymo: M. Zaviša, J. Ciuplys, V. Bimbaitė ir L. Emma.

JUSTINO MARCINKIEVIČIAUS apysakos "Pušis, kuri juokėsi" bend-ras tiražas jau peržengė 1 mil. egz-empliorių. Už Lietuvos ribų ją plačiausiai paskleidė sąsiuvinio formato maskvinis žurnalas "Roman-gazeta". 700.000 egz., Maskvos jaunimo leidykla — 150.000 egz. Apykasa yra išversta į latvių, estų, bulgarų ir jugoslavų kalbas. Ją taipogi ruošiasi išleisti čekai, vokiečiai ir rumunai. Paskaitės šį J. Marcinkevičiaus kūrinių užsieniui skirtame sovietiniame žurnale "So-vetskaja literatura", indietis L. Ahmedas iš Kalkutos paprašė leidimo iš-versti ją į urdų kalbą. Lig šiol J. Marcinkevičius daugiausia reiškėsi poezi-je ("Publicistinė poema", "Kraujas ir pelenai"), tačiau staiga pasijuto turįs medžiagos, kurią lengviau būtų atskleisti proza. Knyga buvo parašyta spontaniškai — per vieną mėnesį. Autoriaus pasiekimas paskatino žurnalą "Roman-gazeta" sulaužyti nusistovė-jusią tradiciją ir pirmą kartą savo pus-lapiuose paskelbti poemą — J. Marcinkevičiaus "Kraujo ir pelenų" ver-timą. Ši poema, kaip žinome, skirta Pirmojo pasaulinio karo, minėtojo kaimo tragiškiems įvykiams. Insencijazijos pavidale ji yra pasiekusi Lietuvos te-

atvų sceną. J. Marcinkevičiaus "Publi-cistinės poemos" fragmentai yra pasi-rodę čekų, slovakų, lenkų, vokiečių ir kt. tautų periodikoje.

KAUNO ROTUŠĖS BOKSTO orna-mentiką plačiau atskleidžia A. Pily-paičio rasta 1781 m. sąskaita: "Už dar-bus Kauno rotušės bokšte kalvams Jokūbui (Jacob) ir Jurekui tuometi-sis Kauno miesto burmistras Esenas sumokėjo 178 zlotus; už bokšto grotas kalviai gavo 64 zlotus, už aštuonių gė-lių vazom (lenkiškame tekste — už aštuonių vazų) pagaminimą — 80 zlo-tų, už dviejų statulų sutvirtinimą ge-lėžimi ir svarstyklų lėktės pagaminimą — 4 zlotus. Be to, jie dar padarė atitinkamą skaičių ankerių bei kab-lių". Rotušės bokšto perstatinėjimą archit. Jonas Matekeris užbaigė 1775 m., o vazos ir skulptūros, remiantis rastąja sąskaita, į bokštą buvo užkel-tos 1781 m. Išlikusieji kabliai liudija, kad vazų būta 10. Kalvių sąskaitoje kalbama apie lėktės padarymą; per-šasi išvada, jog ji buvo skirta Temi-dės skulptūrai. Sąskaitos žodžiai "sta-tulų sutvirtinimas geležimi" rodo, kad skulptūros buvusios medinės. Todėl suprantamas darosi lenko K. Tyszkie-wicz tvirtinimas, kad 1857 m. skulptū-rų jau nebuvo nė žymės, o vazų — tik liekanos. Rotušės tyrinėtojas A. Pily-paitis 1961 m. Vilniuje yra išleisęs knygą "Kauno rotušė". Jo nuomone, rotušės bokšto skulptūros daugiausia vaizdavusios Lietuvos—Lenkijos ka-ralius.

DAIL. ROBERTAS ANTINIS, kurio skulptūra "Eglė žaltį karalienė" puo-šia Palangos parką, šiuo metu kuria figūrinę grupę "Koliūko pirmūnai".

Meno kritikė R. Kruckaitė rašo: "R. Antinio kūriniuose galima atsekti dvi pagrindines linijas — tai judesio ir dinamikos siekimas, kuris reiškiasi verčių linijų aštrine kompozicija, o kartais spyruokliniu pastatiniu spren-dimu kaip "Eglės" skulptūroje, ir ki-tą, kuri ima gyvybės sultis iš liaudies skulptūros tradicijų ir kuriai būdinga kompaktiškų, lakoniškų formų papras-tumas; čia ne detales, o visuomenje at-siskleidžia savitas skulptūrinis vaiz-das: taip spręstas jo piemenėlis — "Dūdiukas".

VILNIAUS ŽEMUTINĖS PILIES pamatai aptikti vedant šildymo vam-zdžių į Paveikslų galeriją. Mokslų Akademijos istorijos institutas iš anks-to pramėtė šį radinį — griovys kasa-mas kastuvais, ir kasimo darbus pri-žiūri instituto bendradarbis A. Tauta-vičius. Jis apibūdina paskutiniuosius radinius: "Arti galerijos sienos tran-šėjeje surastos XVII šimtmečio mon-etos, koliai iš XVI-XVII šimtmečio, in-dų šukės ir kt. Betgi svarbiausias, kad per šiuos kasinėjimus atidengta dar viena paslaptis. Giliau, apie 4,5 m. gylis atkasta XIII-XIV amžiaus pradžios, o gal dar ir ankyesnių laikų, medinių pastatų liekanos — grindys, sienojai, o kitoje vietoje — kiti mū-rinių pastatų pamatai. Kai kurie su-rastieji daiktai bus ištirti ir perduoti LTSR Mokslų akademijos etnografijos-istorijos muziejui. Pilies pamatai jau dabar apžiūrimi, bus tiksliai aprašyti". V. Kst.

Atsiųsta paminėti

Evangelijos Sviesa, nr. 3 ir nr. 4, 1964 m. Liet. evangelikų laikraštis. (Red. K. Burbulys, 656 W. 35th St., Chicago 16, IL, USA.

Vytautas Volertas, GYVENIMAS YRA DAILUS. Romanas. Išleido Lie-tuviškos Knygos Klubas. Spausdino "Draugo" sp. 1964 m. Aplanką piešė Paulius Jurkus. 242 psl. Kaina \$2,50. Mitteilungen aus baltischem Leben, nr. 2-46, liepos mėn., 1964 m. 54 psl. Leidžia Baltų sąjunga Vokietijoje. Adresas — A. Gruenbaum, Muenchen 15, Lessingstrasse 5.

The Baltic Review 27, birželis, 1964. Turiny: V. Sidzikauskas, Baltic States in The Polycentric Era; Evald Roosa-are, Consular Relations Between The United States and The Baltic States ir kt.

Sv. Pranciškaus Varpelis, nr. 9, rug-pavidale ji yra pasiekusi Lietuvos te-

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.

BR. AMBAKAS
Tel. LE 7-2815

LIETUVIAI STALIAI maloniai kviečia

aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti su gaminių kokybe ir kainomis.

2160 DUNDAS STREET WEST • TEL. LE 2-2289
ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.
Res. tel. LE 6-5363 Res. tel. RO 3-2032
K. STRIAUPIS P. JONIKAS

SUPERTEST SERVICE STATION

SAVININKAS VYTAUTAS (VIC) DOBILAS
KVALIFIKUOTAS AUTO MECHANIKAS

2395 BLOOR STREET WEST, TORONTO — TEL. RO. 9-6237

SUPERTEST ALL CANADIAN GAMINIAI

GAZOLINAS, TEPIMAS, ALYVOS KEI-TIMAS IR VISI ĮVIRIŲ RŪŠIŲ AUTO MECHANINIAI PATAISYMAI. VISI APYLINKĖS LIETUVIAI MALONIAI KVICEJAMI PASINAUDOTI SAVŲJŲ PATARNAVIMU.

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvo pagrindinis tikslas — patarnavimas savo nariams.

Už indėlius mokama 4½%; asmeninės paskolos — 7%; morkėlių paskolos — 6½%. Nariam duodama nemokama gyvybės apdrauda iki \$2000. Asme-ninės paskolos taip pat apdraustos. Pilnas čekių patarnavimas.

Visais finansiniais reikalais kreiptis į Prisikėlimo parapijos bankelį: 9999 College St., Toronto 4, Ont. LE 2-3400. Darbo valandos: pirma-dieniais 10—130 ir vakare 430—7; antradieniais 10—130; trečiadieniais uždaras; ketvirtadieniais 10—130, vakare 430—7; penktadieniais 10—130, vakare 430—8; šeštadieniais 9—12; sekmadieniais 930—1.

Londono "Dz. Polski" tik šią vasarą pranešė apie Lenkijoje š.m. mirusį "Lietuvos istoriką" — Witold Kameniecki. Jis mirė tu-rėdamas 81 m. Varšuvoje 1914 m. išleistas jo veikalas "Nuosavybės plėtra Lietuvoje laikotarpiu prieš I Statutą", 1918 m. "Lietu-vo valstybė" ir 1934 m. "Lenkija ties Baltijos jūra", 1947 m. "Lie-tuvos valstybė 15 a." ir kt.

IVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDETIKIOS MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARU. PRASOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

Automobiliai, šaldytuvai, skalbimo mašinos, motociklai, dviračiai, slėgiškos mašinos, televizijos aparatai, pianinai, automobilinių padangos, foto aparatai ir t.t.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 17% svarų gryno svorio.
- Turime parduoti įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turite nesusimąstytą, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodusi patarnauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE ST., TORONTO 4, ONT., CANADA

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro; šeštadienis — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p.

Savininkai A. ir S. KALUZA

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATTY AVE. TORONTO TEL. LE. 3-5116

Taisau visokių rūšių laikrodžių ir žiedus. Pagaudojantiems paimu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinčius žiedus ir kt.

TELEVISION-RADIO-Hi-Fi Service — Dirbtuvės

Tel. 532-7733

Taisome visus modelius T.V., Hi-Fi, Radio, vokiškus stereo, patefonus, transistorus ir kt. Darbas garantuotas, sąžiningai ir nebrangiai atliekamas Lietuvio techniko.

T.V. antenos, statomos ir taisomos. Parduodame varžtas ir naujas T.V. ir H.F.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi Sav. R. STASIULIS

1736 Dundas St. W.

Taisom šaldytuvus, skalbimo mašinas, elektrines plytas.

DUFFERIN RADIO and TV SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Pritrysę specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbailis

Klientų patogumui persikėlė į naujas ir daug didesnes patalpas. Dabar turi daug didesni pasirinkimų vyrams ir jaunimui išiegti bei sportinių drabužių. Taip pat priima užsakymus ir turi labai didelį pasirinkimą importuotų naujaujų medžiagų.

A & B TAILORS
A. Beresnevičius

KAINOS PASIŲTŲ DRABUŽIŲ TIKRAI PIGESNĖS, KAIP KITUR MALONEKITE ĮSITIKINTI!

343 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONT. LE. 1-1432

NEPAMIRŠKITE, prieš važiuodami į tolimesnę kelionę patikrinti ir pasitaisyti savo automobilį!

Bill or Frank, kvalifikuoti mechanikai su malonumu tai atliks. Paskambinkite ar užvažiuokite į

BLOOR AUTORITE GARAGE 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College). Telefonas 531-1305

PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS, valdžios pripažintas plomberis, atlieka įvairius darbus ir vandens apšildymo darbus. Darbas sąžiningas ir nebrangus. 148 Westminster Ave., Toronto Telefonas LE. 2-5191

VISU RŪŠIŲ AUTOMOBILIŲ BODY TAISYMAS Dundas Auto Body Darbas sąžiningas ir garantuotas. Savininkas STAN MURAS 418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyvė "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už sutaupus moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7%. Už paskolas -morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydįje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kanadoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekvieną dieną, išskyrus sekmadienį; šeštadienis nuo 9 val. iki 1 val., o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadienis ir penktadienis.

Pirkdamas B/A produktus, perki geriausius! PARKDALE Benzino stotis — Garažas

Parduodami augštos rūšies British American Oil Co. Ltd. produktai: filtruotas benzinas, alyva ir kit. Baterijos ir padangos garantuojamos 3 metams. Įvairūs mašinų patalysimai: tepimas, didelių ir mažų dalių pakėlimai. Darbas garantuotas ir atliekamas patyrusių, valdžios pripažintų mechanikų. Puiki progą pasinaudoti B/A Credit Card privilegijomis.

• Parduodama namų šildymo alyva • Mašinos paruošiamos žiemai • • Darbų įkainavimai nemokami • Teikiama vad. "Road Service" 24 val., klausiti Adam RO 6-8503.

PARKDALE B/A SERVICE STATION 1181 Queen St. West (prie Gladstone) Tel. 535-9468

VERSLAS VEDAMAS LIETUVIŲ

408 Roncesvalles Ave. Tel. LE. 5-1944 kampa Howard Park

Margis Drug Store

JOHN V. MARGIS, Phm.B.

Cigarečių kartonas — visu rūšių — už \$3.09 — 200 štukų

Jei jums reikia vaistų pagal receptus ar kitų kasdieninio reikalingumo daiktų, paskambinkite, parašykite ar patys asmeniškai užsikitė į MARGIS DRUG STORE. Jei jūs turite betkokią problemą, paskambinkite mums, mes pasiryžę jums padėti geriausiai.

Mes turime daugybę europietiškių mišinių, kaip trejos devynerios, ramūnėlis, zubrzolet, "C" termometrai ir kt. Kas nori pigiai pirkti įvairius FOTO APARATUS arba filmų aparatus — BOLEX, KEYSTONE-BELL, HOWELL ir kt., juos gali gauti pas mus su 25% NUOLAIDA.

GREITAS MOTORIZUOTAS PRISTATYMAS NEMOKAMAI VISĄ DIENĄ NESIVARZYKITE PASKAMBINTI TEL. LE. 5-1944.

MARGIS DRUG STORE

Moteriškos kojines — Nylon seamless — reg. \$1.00 pora — specialia nuolaida — 2 poros už \$1.00

Rusų jūrininkai Kanados uoste

(Atkelta iš 2 psl.)

gitaristas nežino ar juoktis, ar verkti. Išbučiavę jį — paleido. Negrukas turbūt gyvenime to neužmirš. Tuo pat laiku pripuola mai užėina į barą mano kolega — jaunas anglų literatūros dėstytojas. Nespaėjau supažindinti jo su ruskeliais, jau šie pradėjo jį bučiuoti; vienas pasisodino jį prie savęs ir verkdamas pradėjo jam sakyti: jei būtų karas ir jis jį suktų mūšyje, neužmuštų. Tą besakydamas, visą laiką mano kolega rankas bučiuoja. Po 11 val. vakaro pasibaigė tie \$220 ir po kaikiurių sunkumų nuvežiau pusgyvių "draugus" atgal į laivą.

Vienam rusui jūrininkui pradėjo pūliuoti akis, ir aš buvau prašytas nuvežti jį pas kanadietį akių specialistą. Kartu į automobilį išėjo gan augštas sovietų žvejybos laivyno pareigūnas. Oras šaltas. Pareigūnas apsirėngęs juodu švarku, šilkiniiais marškiniais ir šviesiai geltonais sandalais. Atvažiuojame pas gydytoją. Laukiam kambarį sėdi būrelis kanadietų pacientų. Rusų pareigūnas giliai nusilenkia ir visas puses ir prašo mane pasakyti kanadietiams, kad Sov. Sąjunga visomet nori būti draugiška su Kanada. Man koku — bet išverčiu. Kanadietiai sėdi ir savo ausimis netiki. Atsėdėdam, laukiam eilės. Pareigūnas žiūrėjęs "Time" žurnalą. Surado spalvotą fotografiją rusų žvejybinio laivo. Susijaudinęs paško ir visiems kanadietiams ėmė rodinėti ir aiškinti.

Atėjo mūsų eilė. Įeinam į kabinę. Pareigūnas žemai nusilenkia gydytojui ir prašo mane išvesti, kad tas pagydytų sergantį jūrininką ir apie pinigų nesirūpintų; esą Sov. Sąjunga už viską sumokės, nes tai turtingiausias kraštas pasaulyje. Gydytojas nusispauso, apžiūrėjo pacientą ir parašė receptą — dvi dėžutes akių tepalo.

Važiavimui į vaistinę. Vaistinėje gan daug žmonių. Mano rusas vėl į visas puses lankstosi ir prašo išvesti: jis labai džiaugiasi galėdamas susitikti su eiliniiais Kanadietėmis.

kanados gyventojais. Kanadietų reakcija galitė įsivaizduoti. Vaistinėje galitė receptą duoda rusams dvi dėžutes vaistų. Rusų pareigūnas išsivedžia. Sakė: "Išversk: tegul kanadietiai nemano, kad mes, rusai, esame tiek neturintys, kad tegalime pirkti dvi dėžutes. Tegul duoda dešimt." Verčiu. Vaistinėje sako, kad pacientui ir dviejų dėžučių per daug, o be to jis gali duoti tik tiek, kiek gydytojas išrašė. Pareigūnas įtūžo. Pradėjo bartis ir sakyti, kad jis gali čia viską nupirkti; kanadietiai tenemano, kad rusai elgetos. Visiškai kompromitacija. Vaistinėje nusileidžia. Pareigūnas vėl giliai nusilenkia ir prašo išvesti: kaip "sovietiskij čelovek" jis jaučiasi esąs labai įžeistas. Mes išėjome iš vaistinės ir grįžome į laivą.

Rugpjūčio 16 d. apie 7.000 lenkų susirinko į McCormick Place, Čikagoje, paminėti tūkstančio metų sukakties nuo kriščiūnų įvedimo Lenkijoje. Ta proga buvo surinkta \$180.000 stambiems darbams.

Vienas amerikietis laikraštininkas, dalyvavęs toje puotoje, pastebėjo lenkų spaudos atstovui: — McCormick Place iš tikro sulenkejo. Kaip graži toji bizantiška Juodoji Madona; kabanti prie durų. Kaip ji vadinasi?

Tai yra Čenstakavos Dievo Motinos, Lenkijos Karalienės, stebuklingojo paveikslo kopija. — O kokią Madoną vaizduoja antrasis paveikslas, kabantis estardėje? Ji turi aiškių orientyvių bruožų.

Tai yra Aušros Vartų Dievo Motina, Didžioji Lietuvos Kunigaikštė. — The Great Duchess of Lithuania? — nusistebėjo amerikietis. — O ką tai turi bendro su lenkų tūkstančio metų kriščiūnų jubilėju?

— Lenkija XIV šimtmečio ap-

APDRAUDA

GYVYBĖS • AUTOMOBILIŲ • NAMŲ • HIPOTEKŲ • VASARVIEČIŲ • BALDŲ • NELAIMINGŲ ATSITIKIMŲ • VAGYSČIŲ • VERSLO • LIGOS • BONDŲ • GYDYTOJŲ VIZITAI • OPERACIJOS • VAIKAMS MOKSLUI TAUPYMAS • MENESINIS PAJAMOS IR T.T.

BALIO MASKELIŪNO AGENTŪRA MEMBER LMA (13 METŲ PATIRTIS)

7 Superior Ave., Room 206A, Toronto 14, Ont. Tel. 251-4864

Dėmesio! TAIŠO: ŠALDYTUVUS, SKALBIMO MAŠINAS IR ELEKTRINES PLYTAS. VL. SLENYS BE 9-1659

LIQUIFLAME OILS LTD. ATSTOVAS H. ROŽAITIS Nemokamai taisome bei išvalome krosnis-degintuvus savo klientams. TELEFONAS LE 3-4908

International Driving School WALDI 859 COLLEGE ST. Tel. LE. 2-5461 Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.

ATOM ELECTRIC ELEKTROS RANGOVAS A. CEPONIS Visi elektros darbai Tel. 368-2846. Namų RO 6-8372

VALAU FOTELIUS IR IVAIRIUS KILIMUS. Automatinis cetrura varymas. Sutaisau išsirusus gaus ir pradegintus kilimus. P. KARALIŪNAS. Skambinkite LE. 3-4912.

STANLEY WM. FROLICK, B.A. advokatas notaras 80 RICHMOND ST. WEST Telefonas 362-2585 Įstaigoje kalbama ir lietuviškai

John's Flooring SENOS GRINDYS ATNAUJINAMOS IR IŠLYGINAMOS. SKAMBINTI EM 8-6575 118½ Robinson St., Toronto 3, Ont.

ATOM ELECTRIC ELEKTROS RANGOVAS A. CEPONIS Visi elektros darbai Tel. 368-2846. Namų RO 6-8372

A. CIZIKAS ALFA RADIO & TV Parduodam ir taisom televizijos ir radijo aparatus. Taisom šaldytuvus, krosnis, skalbimo mašinas. TELEFONAS LE 1-6165. • 672 LANSLOWNE AVE., TORONTO

SKAITYTOJAI PASISAKO

MALONUS REDAKTORIAU!

"T2" š.m. 35 nr. tilpo žinutė: "Lietuvių dėmesio verti leidiniai". Pagal jų pavadinimą ir trumpus apibūdinimus atrodo, kad jie tikrai verti dėmesio.

Vienas jų tai — "Jogaileičių Lenkija" parašytas žymaus lenkų publicisto Pawel Janieca.

Lietuvių santykiai su lenkais yra labai susiparpiję. Jie mums labai svarbūs. Dėlto mums reikalinga daugiau žinių, daugiau motyvų. Lietuvių Jogaila ir jo ainių dinastija davė lenkų tautai gražiausią jos istorijos periodą. Mes turime smulkiau apie tai žinoti. Kai dabar įvairiomis progomis lietuvis išgirsta nuo lenkų paniekinius, tai jis turi turėti motyvų paaiškinimams, kad lietuviai nėra to nusipelnę.

Dėlto būtų labai svarbu, kas lenkų kalbą geriau vartoja, kad paskelbtų spaudoje šio veikalo platesnę santrauką. Gal net visą veikalo vertę išvesti. Bet ir tuo atveju santrauka periodinė spaudoj būtų daugiau kam prieinama.

Kitas ten pat paminėtas vokiečių kalba veikalas — "Pabaltijys — neišspręstos problemos istorija"; parašytas Werner Haupt, kuris smulkiai aprašo paskutiniojo karo vokiečių kariuomenės žygius užimant Lietuvą ir visą Pabaltijį. Tati tebera mūsų atmintį ir smulkesnės žinios daug kam iš mūsų būtų įdomios, jei kas pateiktų spaudoj. Jonas Kupriolis

SPORTAS IR JAUNIMAS

Jaunimas be sporto mieste negali gyventi. Jis turi sportuoti pavieniai ir organizuotai.

Visose Kanados mokyklose sportas yra kaip mokslo dalis. Labai gerai, sveika.

Lietuviai sportu irgi labai rūpinasi, ypač Toronto. Čia yra net klubai, kurie yra įtraukę labai didelį jaunimo skaičių. Tuo reik džiaugtis.

Deja kaip nereik persivalgyti, persigerti, taip ir persisportuoti, ypač mokslus einančiam jaunimui. Tėvai ir sporto vadovai, globėjai, mylėtojai ir tai turėtų atkreipti labai didelį dėmesį. Kas per daug, tai nesveika. Dėl per didelio sportavimo neturėtų nukentėti mokslas. Kam einas sunkiau su mokslu, sporto vadovai turėtų patarti daugiau pasidėti prie knygų, negu visą laiką praleisti tik sporto salėse. Sporto žvaigždė, kaip geles žiedas, greitai pražydi, nukrinta ir lieka be rimto išsimokslinimo — profesijos. Jau pavyzdžių turime. Taipgi kartais sporto mėgėjai per daug vaisinami ar patys vaisinasi gėralais. Mano nuomone, mokslas turėtų stovėti augščiau už sportą. J. Karka

Pasakaitė iš anos pusės

Paleckis aplankęs silpnąpročių sanatoriją netoli Vilniaus. Iš anksto pamokyti pacientai sveikinę "tarybos" Lietuvos "galvą" mosikuodami rankomis. Tik du vyrukai, stovėdami nuo šaliau, susilaikę nuo saljutavimo. Priėjus prie jų korespondentas ir paklausęs: — O kodėl jūs nesveikinate draugo Paleckio? — Kad mes nesame bepročiai, o tik sargybiniai.

Sovietų Rusijoje

— Ar tiesa, kad Sovietų Rusijoje dantis traukia per nosį? — Galimas daiktas, nes ten žmonės bijosi praversti burnos...

GAISRO: namai, įvairios įmonės, ūkiai, vasarnamiai, inventoriai — kilnojamas turtas.

VAGYSTĖS: rezidencijų turtas — rūbais, brangenybėmis, krautuvinių prekių, pinigai, ir t.t.

ATSAKINGUMO (Habilit): privatus asmuo, profesionalo — daktaro, dantisto, architekto, ir t.t. bižieriaus, apt. gyventojų

DRAUDIMAI

P. BARAUSKO Agentūra RO 6-0811

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.

420 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Telefonai: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

DR. E. ZUBRIENE DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST (prie Dundas) Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE DANTŲ GYDYTOJA

1796 BLOOR ST. W. (prie Keele) Priėmimo valandos: pirmadienis ir trečiadienis 2-9 val. vak., antradienis, ketvirtadienis ir penktadienis 9-5.30 val. p.p. Telefonas RO. 6-1372

W. A. LENCKI, B.A., L.L.B.

Teisininkas — advokatas, notaras

100 ADELAIDE ST. W., Room 107 TELEFONAS EM 6-4182 Toronto

DR. V. J. MEILUVIENE DANTŲ GYDYTOJA

262 Roncesvalles Ave. (prie High Park Blvd.) Tel. 535-7025

Priima pacientus pagal susitarimą.

DR. V. SADAUSKIENE DANTŲ GYDYTOJA

129 GRENADIER ROAD (2-ras namas nuo Roncesvalles) Toronto. Telefonas LE. 1-4250

Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

LIETUVIO ADVOKATO ĮSTAIGA —

NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Advokatai - Notarai

35 HAYDEN ST., TORONTO (arti Bloor ir Yonge gatvių) Tel. įstaigos: WA 4-9501 Tel. namų: BE 3-0978

George BEN, B.A.

Advokatas notaras

1134 DUNDAS ST. W., Toronto 3 Telefonas LE 4-8431

Kabineto telefonas LE. 4-4451

DR. P. MORKIS DANTŲ GYDYTOJAS

Vakaris ir šeštadienis pagal susitarimą.

1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (i rytus nuo Dufferin St.)

AKIŲ SPECIALISTAS L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išitria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nevalgumą. Kalba slavų kalbomis. 470 COLLEGE ST., TORONTO Telefonas WA 1-3924

OKULISTĖS

Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.

Wiktoria BUKOWSKA, R.O.

274 RONCESVALLES AVE. (prie Geoffrey St.) TEL. LE. 2-5493

Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadienis nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

draudimai NAMŲ, AUTOMOBILIŲ KOMERCINIŲ IR KITŲ draudimo įstaiga AL DUDA

ATSTOVAUJAMOS KANADOS, J.A.V.BIŲ IR UŽSIENIO DRAUDIMO KOMPANIJOS

24 val. pat. RO 9-4612 Darbo val. RO 9-4131 Namų RO 6-7132

Sv. Jono Kr. par. žinios

— Vasaros sezonas baigėsi: jaunimas grįžta į mokyklas, organizacijos pradeda savo veiklą. Parapijoje nuo sekancio sekmadienio įvedamos vėlyvosios 12 val. pamaldos kiekvieną sekmadienį.

— Šeštadienines lit. mokyklos mokslo metų pradžios proga, ši sekmadienį 9.30 val. pamaldos skiriamos jaunimui-mokslieiviams.

— Ši sekmadienį Springhurst stovyklos koplyčioje pamaldos bus laikomos paskutinį kartą 10 ir 11 val.

— Pakrikštyta: Kristina Valnija Segavičiūtė, Raimundas Feliksas Koost ir Vytautas Kazimieras Cibas.

— Šią savaitę lietuvių kapinėse liejami cementiniai pamatai naujiems paminklams. Seimos, kurios kapinėse dar prieš kapinių lankymo dieną nori statyti antkapius, maloniai prašomos pranešti kapinių administracijai.

Maldininkų kelionė į Midlandą praėjo pakilioje nuotaikoje. Lietuviams maldininkams pamaldos įvyko 12 val. kankinių šventovėje. Jas laikė kun. P. Azublas. Pamaldų metu lietuviai maldininkai giedojo tradicines giesmes. Po kryžiaus kelių prie Lietuvių kankinių kryžiaus gražų žodį tarė Tėv. Ambrozijus Prakasas, OFM naujai atvykęs darbuotis Priskelimo parapijoje. Susikaupimas prie kryžiaus užbaigtas Lietuvos himnu. Esant nepaprastai gražiam orui, lietuvių maldininkų buvo suvažiavę, palyginti, daug.

Ištekėjo dar viena puskietė. — Praėjusi šeštadienį Priskelimo bažnyčioje sustokė Br. Genčius su Punksko lietuvių Marije Veslauskaitė. Vestuvų puotą įvyko vakare Sv. Jono Kr. par. salėje, kur susirinko virš šimto draugų bei pažįstamų. Prie gražios Zambos orkestro lietuvių muzikos buvo maloniai atšvęsta vestuvių iškilnė. Tikimasi, kad panašūs vestuvių neuzgiūlo bus ir daugiau. Visi eilę tautiečių tvarko imigracijos dokumentus lietuviams iš Suvalkų trikampio.

JURŲ SKAUTIŲ ŽINIOS

— Prie jachtos pradėti takelazo tvarkymo darbai; vyksta ir dažymas.

— Rugšėjo 9 d. 7.15 v.p. p. Grigū namuose, 19 Wansika, sukaikiama tuntu vadijos sueiga.

— Jūrų skautijos vadija ruošiasi korespondencinei sueigai, kurios metu bus priimtas statusas ir pagal tą statusą renkami įvairūs pareigūnai.

— Tuntui augant, pradedama organizuoti naują jūrų skautų valtis 12-16 m. berniukams. Tėvai, norintieji prirašyti vaikus, prašomi skambinti tuntu adjutantui v.v. J. Kuprevičiui tel. 249-0310.

— Ilgo savaitgalio proga bebrai ir ūdrytės išvyksta iškylos p. Ropij vasarietį kur yra tuntu burinis "laivynas". — "Vandenė" ir "Gulbė".

— Rugpjūčio 11-17 d. "Neringos" tuntu vadovai ps. R. Kuprevičius ir v.v. J. Kuprevičius drauge su gint. D. Ciurlionyte iš Clevelando ir j.b. R. Tompauskis iš Čikagos atostogų metu keturių valtimų-kanu atliko ilgą kelionę Algonquin Parko ežerai. Nuplaukta 45 mylios. Igula buvo patekusi ir audrą ir lietuvių Burut Island ežere.

SIVUAMA MASINA UŽ \$45, o taip pat dviračius, motociklus, automobilius ir t.t. siunčia į Lietuvą: Baltic Stores Ltd., 421, Hackney Rd., London, E. 2. Great Britain. — seniausioji lietuvių įmonė Anglijoje!

Speciali kaina šią savaitę

RŪKYTI KUMPIAI — 39 ct. svaras
SKILANDINĖ DESRA — 99 ct. svaras
KARALIŠKOS SILKES — 25 ct. viena

Taip pat turime didelį pasirinkimą įvairių šviežių ir rūkytų mėsų, paukštienos, importuotų maisto gaminių, šviežių daržovių ir vaisių. Taipgi galite gauti ir lietuviškų sūrų, palaido sviesto, skanių silių ir jaunų paršiukų.

PARKSIDE MEAT MARKET
Sav. Edvardas ir Irena Punkriai
335 RONCESVALLES AVENUE — TEL. LE 5-1258

HOME OWNERS CENTRE
Statybinės medžiagos
2 MULOCK AVE. 769-5171 fax 762-9759
• Įvairios medžiagos namų taisymams
• Lentos, fanera, cementas, bloškai
• Taip pat atliekame visus remontus:
• Poilsio kambarius, virtuves, verandas.
• Naujus priestatus, garažus, stogus.

Bankydamie Toronto
nepamirškite užsukti lietuviškon dovana, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn
"The Times"
1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547
J. BERZINSKAS
Užsakymai priimami ir paštu.

SEŠTADIENINĖ MOKYKLA pradeda darbą šį šeštadienį, rugšėjo 12 d., 9 val. ryto tose pačiose patalpose — Sv. Pranciškaus pr. mokykloje, Claremont St. Visi mokiniai prašomi susirinkti punktualiai. Svarbu, kad visi būtų jau pirmąjį šeštadienį. Vedėjas

Sv. Jono Kr. Pašalpinės Drjos susirinkimas — ši sekmadienį 3 val. p.p. salėje virš "T. Z." redakcijos. Visi nariai prašomi dalyvauti pirmame po vasaros atostogų susirinkime.

"Varpo" choras rengia savo įdainuotų plokštelių krikštynas rugšėjo 12 d., 7.30 v.v., Lietuvių Namuose.

236 SLA kuopos susirinkimas — rugšėjo 13 d. 1 v. p.p. Liet. Namuose. Prašome narius gausiai dalyvauti.

L. K. Mokslo Akademijos suvažiavime Niujorke dalyvavo iš Toronto: R. Matukaitė, sol. J. Liustikaitė, dr. J. Sungaila, T. Korn. Bučmys, OFM, kun. Pr. Gaida; iš Delhi, Ont.: kun. dr. J. Gutauskas ir dr. B. Povilaitis; iš Woodstocko dr. Matukas; iš Montrealo: kun. dr. F. Jucevičius.

Atominė elektros jėgainė bus statoma arti Toronto, greičiausiai ties Pickering miesteliu. Ji atsisie \$266 mil. Ontario Hydro duos \$120 mil., Ontario vyriausybė — \$66,5 mil., \$79,5 mil. feder. valdžia. Jėgainė galės pradėti veikti jau 1970 m. su 500.000 kw. Vėliau jos pajėgumas bus padidintas iki 2.000.000 kw. Panaši jėgainė statoma Britanijoje 1.180.000 kv. galingumo.

A. Lamport, miesto tarybos narys ir buv. burmistras, pastebėjo, kad naujieji ateiviai turi daug sunkumų teismuose dėl kalbos nemojimo ir dažnai nepasinaudoja savo teisėmis. Jis siūlo Ontario vyriausybei išleisti atitinkamas brošiūras visų Ontario taut. grupių kalbomis ir jose išaiškinti pagrindinius teisinius dalykus.

Profesijų centrą planuoja statyti provincinė ir feder. valdžia. Vien statyba atsisie \$4 mil. ir ji bus baigta 1966 m. Tame centre bus ruošiami asmenys įvairioms profesijoms, ypač tie, kuriems reikia pakeisti profesiją. Dabar tai uždavinį atlieka laikini profesionalai centrai Jones Ave. ir Keele Street.

Eismo nelaimių skaičius Toronte didėja. S. m. iki šiol gatvėse mirė 79 asmenys, t.y. 9 daugiau nei pernai tuo pačiu metu. Daugiausia žūsta vyresnio amžiaus asmenys. Iki šiol žuvo 23 pėstinieji virš 55 m. amžiaus. Miesto saugumotyba perspėja, kad vyresnio amžiaus žmonės, pereinami gatves būtų atsargesni, mosuotų balta skepetaitė ar pan.

NESIŪSKITE SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ nepatiktinė mūsų kainų ir sąlygų. Greičiausiai, sklandžiausiai ir pigiausiai patarnauja šiuose reikaluose seniausioji lietuvių įmonė Anglijoje: Baltic Stores Ltd., 421, Hackney Rd., London, E. 2. Great Britain.

VN siuntinys — 10% jardu angliskos grynos vilnos medžiagos trims kostumams ir 16 jardu sunkaus puošnaus nepermatomo nallono keturioms suknelėms tik \$85 su maitu ir pasiuntimu.

ANTANUI RINKŪNUI BEI JO ŠEIMAI,
PŪSBROLIUI A. A. PRANUI RIMKŪNUI MIRUS,
NUOSIRDŽIA UZUOJAUTĄ REISKIA —

M. S. Šetkai

TORONTO SVIETIMO VADYBA

VAKARINIAI KURSAI
NAUJIESIEMS KANADIEČIAMS

BLOOR COLLEGIATE INSTITUTE — 1141 Bloor St. W. (prie Dufferin gatvės) (pirmad. — treč.; antradi. — ketv.)

CENTRAL HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 570 Shaw St. (prie pietus nuo Harbor g-vės, pirmadieniai — trečiadieniai)

EASTERN HIGH SCHOOL OF COMMERCE — 16 Phila Ave. (prie Chatham g-vės) (pirmadieniai — trečiadieniai, antradieniai — ketvirtadieniai)

HUMBERSIDE COLLEGIATE INSTITUTE — 280 Quebec Ave. (prie Humberside g-vės) (pirmadieniai — trečiadieniai)

KING EDWARD SENIOR PUBLIC SCHOOL — (Bathurst St. truputį į šiaurę nuo College g-vės) (pirmad. — trečiadi.)

McMURRICH SENIOR PUBLIC SCHOOL — 115 Winona Drive (prie pietus nuo St. Clair Ave.) (pirmadieniai — trečiadieniai)

NORTH TORONTO COLLEGIATE INSTITUTE — 17 Broadway Ave. (vienas blokas į šiaurę nuo Eglinton Ave., į rytus nuo Yonge g-vės) (pirmad. — treči.)

PARKDALE COLLEGIATE INSTITUTE — 209 Jameson Ave. (prie pietus nuo Queen g-vės W.) (pirmad. — trečiadi.)

REGISTRACIJA

Registracija bus minėtose mokyklose — rugšėjo 21, 22 ir 23 dienomis, 7 v.v. Registracijos mokeskis \$5. Mokslas prasidės rugšėjo 28 d. 7.30 v.v.

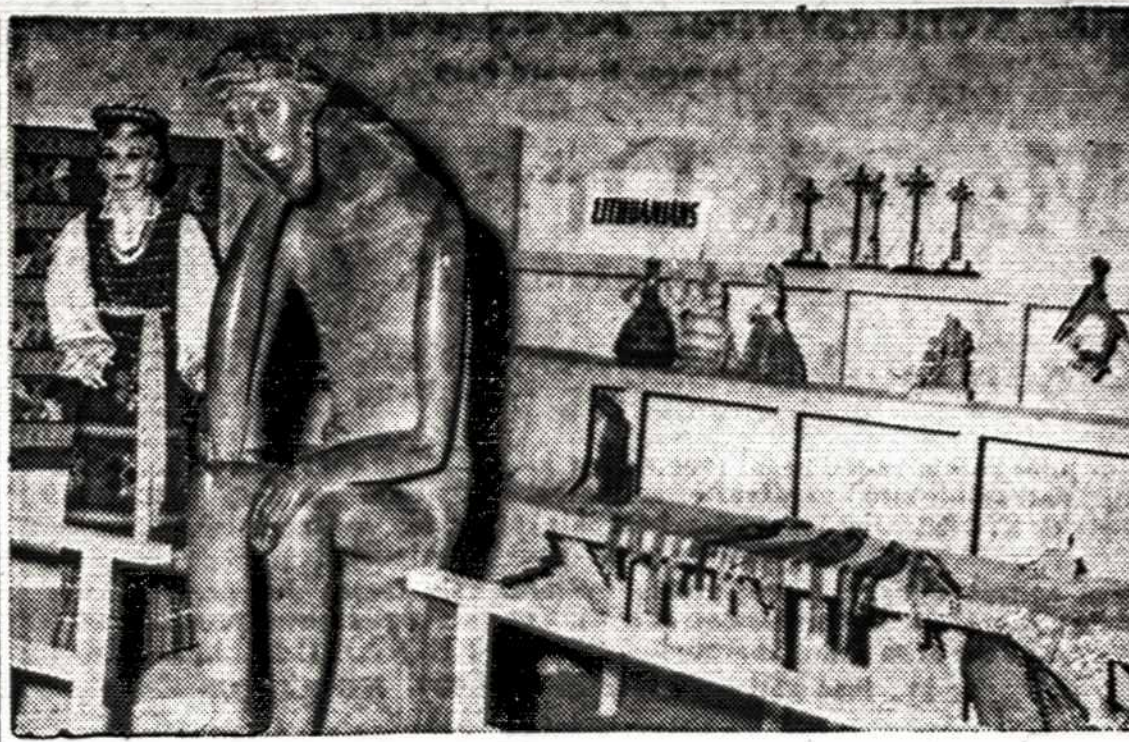
Grupės

Pagrindinis anglų kalbos kursas: pradinis ir pilietybei paruošiamasis; pažengusių kursas.
Įvairios klasės suaugusiems, šiam krašte ar kitur gimusiems, kurie nori mokytis skaityti ir rašyti. (Bloor Collegiate Institute antradienį ir ketvirtadienį vakarais).
Specialūs kursai baigusiems trečiuosius kursų metus — pirmadieniai ir trečiadieniai Humberside Collegiate Institute, Bloor Collegiate Institute, McMurrich Senior Public School ir Eastern High School of Commerce.

Programa

Naujesiems kanadiečiams specialiai pritaikintas palaipsnišnis anglų kalbos kursas kalbėti, skaityti ir rašyti; einamieji reikalai; pilietybei gauti informacija; Kanada ir jos žmonės; grupinės diskusijos; iliustracinės priemonės.

INFORMACIJOS GALI BŪTI GAUNAMOS IŠ AUGSČIAU MINĖTŲ MOKYKLŲ VAKARAIŠ NŪO RUGŠEJO 21 D.

Lietuvių skyrius Kanados krašto parodoj, įrengtas Toronto apylinkės valdybos rūpesčiu. Nuotr. St. Dabkaus

LĖTI POLITINIAI RATAI

(Atkelta iš 1 psl.)

mas, vienas kitas straipsnis, svarbiausia, plakatai prie gyvenviečių ragina balsuoti už tos ar kitos partijos kandidatų sąrašą, tačiau nematyti jokio persistengimo ar triukšmingo erzelo, jokio nerivumo ar įtemptos kovos ženklų. Užtenka permesi akim rinkiminius partijų šūkius, kad išstiktum, jog jos visos daugiau ar mažiau patenkintos esama padėtimi ir neturi ko nors naujo pasiūlyti. Jokio skirtumo pažiūrose į užsienio politiką, jokio noro ką nors iš esmės pakeisti viduje. Valdantioji socialdemokratų partija, išvedusi kraštą į gerovę, jaučiasi pilnai pajėgi prašyti ir gauti tolesnį rinkėjų daugumos pasitikėjimą. Opozicinių partijų pagrindinis ir svarbiausias argumentas — negalima leisti vienai partijai per ilgai valdyti, nes ta pati politika galinčios vykdyti ir kitos. Dešinieji ir liberalai, per daug nesitikėdami paveržti poziciją iš socialdemokratų, mėgina dar juos aplenkinti kaikiurais pasiūlymais pagerinti socialinių priedus. Vidurio, arba ūkininkų, partija savo ruožtu daugiau pasitiki savo tradiciniais šūkiais. Net komunistai, kurie savo naujojo vadu išsirinko jauną akademišką, nesugalvoj ko nors ypatingo reikalauja: savo pareiškimuose jie pasisako už didesnę gyvenamųjų būtų statybą ir akcininkų kapitalo apdėjamą augstesniais mokesčiais.

Nauja partija
Salia šių 5 tradicinių partijų šiemet pirmą kartą parlamento rinkimuose, nors ne visose apylinkėse, dalyvauja naujai įsisteigusi švedų krikščionių partija kds — krikščioniškai demokratinis sambūris. Tai vienintelė partija, kuri kritiškiau vertina esamą padėtį. Jos kritika, tiesa, taip pat neliečia medžiaginės gerovės pasiekimų, tik ribojasi dvasinės pažangos reikalavimu. Prieš naujosios pagonybės pavojų, prieš tiesioginį ir netiesioginį krašto nukrikščioninimą bei nukrikščionėjimą, už tai, kad visuomenė toliau būtų atremta į krikščioniškus pagrindus ir kad švedija išliktų krikščioniškas kraštas — štai kodėl sukruto naujos partijos organizatoriai. Jų programa trumpai aiški: atgal prie 10 Dievo įsakų.

mų ir mažojo katekizmo! Rinkimų duomenys netrukus parodys, kiek ši mintis turi gynybų dabartinėje švedų visuomenėje.

Svedija pirmąja

Tuo tarpu galima atsakyti klausimui, ar pačių švedų subjektivitybei p e r g y v enamas pasitenkinimas vad. gerove turi objektyvų pagrindą? Atrodo, kad taip. Sveicarijų statistikos duomenys rodo, kad, apskaičiavus V. Europos kraštų bruto pajamas vienam gyventojui 1963 m., pirmąją vietą užėmė Svedija, sekama Šveicarijos. O jeigu gyventojų gerovės rodiklius laikysime popieriaus suvartojimą, tai Svedija, pernai atsilikusi tik nuo JAV, pralenkė Kanadą, atsidūrusią trečioje vietoje.

Jeigu tos statistikos per daug nemeluoją, tai čia glūdi ir augščiausių minėtų konservatizmo šaknys — gerai išsikūrusio miestiečio noras išlaikyti status quo viduje ir išorėje. Politika, taigi, remiasi ir norais.

Kanados krašto parodoj rugšėjo 7 d. vakare buvo suorganizuota 21 tautybės įdomi meninė programa. Joje dalyvavo ir mūsų tautinių šokių grupė "Gintaras". Nors ir mažas sąstatas, tai 8 poros, bet publiškai patiko — gausiai plojo. Jeigu būtų didesnė grupė, būtų ir didesnis įspūdis. Deja, publika mėgsta smarkius ir labai gyvūs šokus. Mūsų "Varpas" individualiai nepasirodė, bet buvo išjungęs ir bendrą 10 tautybių chorą, kurį dirigavo E. MacMillan kartu su simfoninio orkestru. Višą programą vedė žinomas J. W. Fisher. Pertraukos metu sveikinimo Toronto burmistras ir supažindino su daug augstų pareigūnų, kurie tame festivalyje dalyvavo. Užbaigai H. Harton vadovavo kanadiečių kadriui, o antroje dalyje įjungė ir bendrą ratą visus šokėjus. M.

Toronto salos, ypač centrinė, gražiai sutvarkytos ir lengvai pasiekiamos laivais. Parodos metu jie plaukiojo į abi puses kas 20 min. nuo ryto 7.30 iki vakaro 11.30 v.v. Kaina — suaugusiems 25 ct., vaikams 10 ct.

Išnuomojama 2 kambariai ir virtuvė ilme augšte. Galima naudotis garažu. 297 Kennedy Ave., tel. RO. 3-3425.

MAISTO SIUNTINIŲ Į LIETUVĄ siunčiami be jokių suvaržymų į Anglijos. Čia Jums mielai patarnaus seniausioji Anglijoje lietuvių įmonė: Baltic Stores Ltd., 421, Hackney Rd., London, E. 2. Gt. Britain.

V-1 mišrus augštos kokybės 22 svarų maisto siuntinys tik \$30 su pasiuntimu ir maitu.

ORKESTRAS visokiems parengimams. Patyres groti vėstuvėse, piknikuose, arba mažesne parengimoose.
Senas telefonas LE 5-0466
Dabar naujas telefonas 767-7084
A. ZAREMBA

Reikalinga MOTERIS prie namų ruošos darbų gydymo šeimoje Detroit; turėtų atskirą kambarį ir kitus patogumus. Teirautis Toronto telefonu LE 6-3243.

PARDUODAMI Latham aviečių daigai po \$50.00 už 1000.

KLOOSTERMAN BROS.
R.R. 6 Peterborough, Ont.
Tel. 745-4058, Peterborough.

Reikalingas partneris autovežimui lažo ir dalimis aprūpinimo (wrecking and supply) versle; įmokėjimas \$3.000. Verslas gerame stovyje. Suinteresuotas gali pirkti ir visą verslą. J. Greičiūnas, tel. 239-0722.

BALTIC MOVERS
Baldų pervedimas Toronto ir tolimoms distancijoms. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojam kas savaitę į Montreal, London, Windsor, Hamilton, North Bay, Sudbury ir kitur.
30 DEWSON ST., TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

City Driving School
OFICIALIAI PRIZAPINTA
Ontario Safety League. Nekomami nurodymai jūrų namuose arba mišiu klasėje turistinės lankinios lėšos. Ir jau galima pradėti važinėti pirmą pamoką su standartine ar automatinėn mašinom.
572 BLOOR ST. W. (prie Bathurst)
TEL. LE. 2-3656

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

— Rugpjūčio 30 J. Vekterio vasarietėje įvyko parapijos išvyka. Suvažiavo daug lietuvių ir jų svečių. Po pamaldų visi skubėjo prie pasirinktų stalų užkąsti. Loterija su žaidimais davė \$468 pajamų.

— Rugšėjo 5 susituokė James Viger iš Toronto su Aleksandra Janušaite. Vestuviniai pietūs buvo La Salle viešbutyje. Laimingo ir gražaus gyvenimo jaunajai porai!

— Nuo rugšėjo 15 bus pradėta žaisti kėgliai — bowling. Tuo reikalui kreiptis pas Mrs. Russell.

— Sv. Kazimiero parapijos bažnyčia aplankė New Jersey prekybininkas Kazimieras Jakovonis su žmona ir kitom dviem viešiom.
— Nuo spalio mėnesio pradžios prasidės vakarienės ir kiti parengimai mažinti didelei parapijos skolai. Gd.

Aušros Vartų par. žinios

— Bažnyčios fondai auškojo: po \$10 — A. Čepulio ir K. Lukošiaus šeimos; \$5 — N. Svedas.

— Š.m. iki rugšėjo mėn. parapijos nario mokesčių sumokėjo tik 180 šeimų ar pavienių asmenų. Kur kiti? Šeimai parapijos mokesčiai yra \$6, o pavieniams — \$3 metams.

— Tretininkų susirinkimas — ši sekmadienį, po 11 val. Mišių bažnyčioje.

— Gyvojo Rožinio Dr-jos susirinkimas — rugšėjo 20 d. po Sumos.

— Užpr. sekmad. rinkliava — \$172.50. Pikniko - išvykos pelnas — \$346. Visiems nuosirdžiai dėkojame. Ypatinga padėka priklauso Palangos šeiminkams p. Juodokams ir visiems kitiems Palangos vasarietėjų šeiminkams, kurie priėmė svečius išvykos proga.

— Seselių vedamas vaikučių choras vėl pradės savo darbą per 10 val. Mišių.

— Parapijos cohra pradėda savo veiklą ši sekmadienį 11 val. Mišių metu. Mielus choristus, senus ir naujus, kviečiame dalyvauti.

— Pakrikštyta p. Gurekų dukra Kristinos Joanos vardais. Sveikiname laimingus tėvus!

— Po Darbo Dienos pradėdame naują sezoną parapijos gyvenime. Sutvarkyti salės reikmenys, atlikti pagerinimo darbai. Visai tai atsisiejo \$2.537.47. Sutvarkyti būtinuosius dalykus, bus galima galvoti ir apie patogumus. Miestui šiuo metu esame pasiruošę sumokėti \$1.402,90 mokesčių. Iš viso parapija dar turi \$88.813, 87 skolų. Blt.

Mokslo metams prasidedant vėl gražus būrys Montreilio lietuviško jaunimo stoji į un-tus bei kolegijas, siekdami augštojo mokslo. Linkime ištvermės, kurios dažnai stokojama, nes kasmet studijas pradedančių skaičius žymiai didesnis už baigiančiųjų. Perdaug ir be rimtų priežasčių nubyra. Gal čia padėti galėtų baigusiųjų, kurių jau nemažai turime? Dažnam pradedančiam pagalba patarimo ir paskatinimo formoj tikrai reikalinga. Mokyklų duodami orientaciniai nurodymai būna perdaug bendri. Tėvams, nestudijavusiems šio krašto mokyklose, sunku susigaudyti.

Nuosavybių pirkimo ir pardavimo reikalais kreiptis: ST. DARGIS, EXTRA REALTY LIMITED,
1043 Bloor St. West, Toronto 4, Ont.
Tel. LE 1-1161, namų tel. RO 6-8759

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.
P. LUBYS. Telef. WA 2-7981.
Namų telefonas AM 1-0537.

District Estate Brokers Inc.
Montreal Real Estate Board nariai
3907 Rosemont Blvd.
TEL. 722-2472
NAMAI, ZEME, PASKOLOS

A. GRAZYS 739-9328
P. JASUTIS — LA 2-7879
10 METU PATIRTIS

Montrealio universitetus, kurių yra 3, ir kitas augstąsias mokyklas kasmet baigia apie 5.000 studentų. Tai sudaro 2,5 1000 gyventojų. Pagal šią proporciją, lietuvių kilmės baigusiųjų kasmet turėtų būti 12-13. Gi žinome, kad kasmet baigia 3-5 lietuviai. Prieidžiant, kad dar toks pat skaičius baigia iš tų, kurie tik pagal valstybės gyventojų surašymo nuostatus pateko lietuvių grupėn, turėsime 6-10 baigusių. Tai vis dar gana toli nuo Montrealio gyventojams tenkančios proporcijos.

Augštojo mokslo reikalingumu mirgėte mirga kanadietiška spauda. Žvelgiant į paduotus duomenis, sunku patikėti, kad Montrealis būtų atsilikęs nuo kitų lietuviškų kolonijų. Tačiau nei mūsų spauda, nei įvairūs veiksniai šiuo reikalu nepasiseko, nepaskatina. Prisiminkime, kad žydų tauta, geriausias tautinio išlikimo pavyzdys, visur ir visada turėjo didžiausią proporciją augstuosius mokslus baigusių. Rodos, šis reikalas yra supastas ir Lietuvoj. Tik išsivija šiuo atveju yra atsilikusi.

Loyola College spaudoj paskelbtam stipendijas laimėjusių studentų sąrašė randame ir vieną lietuvių. Tai Raimundas Kličius, studijuojantis inžineriją jau antus metus. Sveikinam.

Zurnalas "Canadian Architect" rugpjūčio laidų yra idėjas dviejų gv. namų projektus Toronte, darytus archit. Alg. P. Banelio, bendradarbiaujančio su kitu architektu. Retai architektūrinę spaudoj aptinkam lietuvių parvardę. V. Z.

N. Pr. M. seserys su vyr. ses. M. Bernadeta užpr. savaitgalį sugrįžo iš Putnamo į Montreilį ir vaikų darželės vėl pradėda darbą. Seseles kviečia lietuvių tėvus atkreipti dėmesį ir pasinaudoti jų vedamu darželiu bei parengiamąja klase. Smulkesnių informacijų prašoma teirautis tel. PO 6-9397.

"Lito" augimas vasaros metu buvo kiek sulėtėjęs, bet dabar vėl sustiprėjo ir yra vilčių iki metų galo padidėti dar vienu ketvirčiu milijono dolerių. Šiuo metu "Litas" artėja į \$120.000.

Nekilnojamo turto paskoloms nariai prašomi registruotis iš anksto, kadangi nevisada "Litas" turi pakankamai fondų visiems patenkinti.

Stovyklos įrengimui lešų telkimas bus vykdomas toliau. Lig šiol sutektų pinigų užteko tik stovyklos išsigijimo formalumams sutvarkyti, papildimui ir stovyklos aikštės žemės lyginimo darbams atlikti. Visi sutinka, kad per labai trumpą laiką stovykla buvo nebologai paruošta ir stovyklavimo sąlygos, jei neskaityti labai šalto oro, buvo bent jau neblogesnės, kaip betkuriais kitais metais. Gražus ežeras, didelis ir patogus žemės plotas leidžia mums, montrealiečiams, įsirengti puikią stovyklą. Stovyklos valdyba tikisi, kad po jau atsiektų gražių rezultatų tolimesnis lešų telkimas bus lengvesnis ir spartesnis. Pr. R.

"Lito" išduotos paskolos rugšėjo pradžioje jau perviršijo vieną milijoną dolerių — 1.013.600. Paskolų paklausa, ypač nekilnojamo turto, yra tokia gyva, kad "Litas" žymios dalies suinteresuotųjų negali patenkinti. Reikia daugiau taupytųjų ir daugiau santaupų. Indėlių sąskaitose šiuo metu yra virš \$800.000 ir einamos sąskaitose — virš \$300.000.

"Lito" operacijos Sv. Kazimiero parapijos salėje — tuojau po 10 val. pamaldų. Sekmadieninės darbo valandos abiejose skyriuose vėnodos: nuo 10.30 iki 12.30 val. Pr. R.

ROYAL - LONDON & LANCASHIRE

APDRAUDOS BENDROVĖS
yra atstovaujamos:

Adamonis Insurance Agency Inc.
Quebec Insurance Brokers
Association nariai
3907 Rosemont Blvd.
Tel.: 722-2472

GAISRA — AUTOMOBILIAI
ATSAKOMYBE — GYVYBE
Tikslius ir greitas patarnavimas
Sąskaitos "Lito" Nr. D-752

TAUPYK IR SKOLINKIS "LITAS" savo Kredito Kooperatyve

Adresas: 1465 De Seve Street, Montreal 20, P.Q., tel. 766-5827
Santaupos apdraustos vienam milijonui dolerių. Mirties atveju pagal turimą draudimo polisą santaupos iki \$2.000.00 išmokamos dviguba suma. Už depozitus mokama 4%, už šėrus — 4,5%. Už asmenines paskolas imama 7,6%, už nekilnojamo turto paskolas — 6,5%. Pigus paskolų draudimas skolintojo mirties ir invalidumo atvejais.
BANKAS VEIKIA: 1465 De Seve — sekmdieniais nuo 10.30 iki 12.30 val.; diena — antradi., trečiadi. ir ketvirtadieniais nuo 10 iki 11 val.; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sv. Kazimiero parapijos salėje: sekmdieniais nuo 10.45 iki 12.30 val. 3907 Rosemont Blvd. (tel. 722-2472) trečiadi. 7-9 v.v. ir penktadieniais 1-6 val. ir nuo 7-9 val. vak.